

BLOED EN TRANEN

GETUIGENISSEN VOOR HET AMERIKAANS SENAAAT

DOOR

Ds. RICHARD WURMBRAND

1969

N.V. UITGEVERIJ "DE BANIER" — VIANEN

Richard Wurmbrand (Boekarest, 24 maart 1909 - Glendale, 17 februari 2001) was een Roemeens luthers predikant, schrijver en leraar.

Hij heeft vanwege zijn christelijke overtuiging veertien jaar lang in zijn vaderland Roemenië gevangengezeten en was de oprichter van de christelijke organisatie *The Voice of the Martyrs*.

Wurmbrand was de jongste van vier zonen in een Joods gezin. Op 26 oktober 1936 trouwde hij met Sabina Oster, met wie hij één kind kreeg, zijn zoon Mihai.

Hij en zijn vrouw bekeerden zich in 1938 tot het christendom door het getuigenis van Christian Wolfkes, een Roemeense, christelijke timmerman. Ze sloten zich aan bij de Anglicaanse "Missie aan de Joden". Wurmbrand is tweemaal aangesteld als predikant: eerst in de Anglicaanse Kerk, later - na de Tweede Wereldoorlog - in de Lutherse Kerk.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog viel in 1944 de communistische Sovjet-Unie Roemenië binnen, wat voor Wurmbrand reden was om een missie aan zijn Roemeense landgenoten en de Russische soldaten op te zetten. Toen de overheid probeerde de kerken aan zich te onderwerpen ging hij "ondergronds".

Op 29 februari 1948 werd hij, op weg naar een kerkdienst, gearresteerd, waarna hij de eerste drie jaar in eenzame opsluiting doorbracht. Zijn vrouw, Sabina, werd in 1950 gearresteerd en bracht drie jaar door als dwangarbeider aan het Donau-Zwarte Zeekanaal.

Na 8,5 jaar gevangenschap werd Wurmbrand in 1956 vrijgelaten, waarna hij, ondanks waarschuwingen van de overheid, zijn werk in de ondergrondse kerk voortzette.

In 1959 werd hij opnieuw gearresteerd en veroordeeld tot 25 jaar gevangenschap. Die straf hoefde hij echter niet uit te zitten: onder politieke druk uit het buitenland ontving hij in 1964 amnestie en werd hij vrijgelaten.

Na onderhandelingen van twee Noorse christelijke organisaties - de *Missie aan de Joden* en de *Hebreeuws-christelijke Alliantie* - met de communistische autoriteiten mochten Wurmbrand en zijn familie voor \$10.000 het land verlaten. De leiders van de ondergrondse kerk overtuigden hem ervan om hier op in te gaan, zodat hij in de rest van de wereld een stem voor de vervolgte kerk zou kunnen zijn.

Wurmbrand reisde af naar Noorwegen, Engeland en daarvandaan naar de Verenigde Staten. In mei 1965 getuigde hij in Washington D.C. voor de *Internal Security Subcommittee* (Subcommissie Binnenlandse Veiligheid) van de Amerikaanse Senaat. Hij werd, door zijn werk om de christenvervolging in communistische landen bekend te maken bij het grote publiek, bekend als "de stem van de ondergrondse kerk".

In april 1967 richtten de Wurmbrands *Jesus to the Communist World* (Jezus aan de Communistische Wereld), het latere *The Voice of the Martyrs* (De Stem der Martelaren) op. Deze interkerkelijke organisatie werkte in het begin alleen voor en met vervolgte christenen in communistische landen, de activiteiten werden later echter uitgebreid tot vervolgte christenen in de hele wereld en dan met name in de islamitische gebieden.

In 1990 keerden Richard en Sabina Wurmbrand voor het eerst in 25 jaar terug naar Roemenië voor de opening van een drukkerij en boekwinkel van *The Voice of the Martyrs* in Boekarest.

The Voice of the Martyrs is een zusterorganisatie van de Nederlandse Stichting De Ondergrondse Kerk.

In de jaren '70 bracht Wurmbrand een bezoek aan Nederland. In de Hervormde Kerk van Oud Beijerland hield hij een toespraak met vertaling door Dr. J. C. Maris. Van deze bijeenkomst verscheen een dubbel LP onder de titel Blijdschap in de verdrukking.

Richard Wurmbrand overleed begin 2001, zes maanden na zijn vrouw, die op 11 augustus 2000 reeds was overleden.

Wurmbrand schreef 18 boeken in het Engels (waarvan enkele vertaald zijn in het Nederlands) en nog anderen in het Roemeens. Zijn bekendste boek is *Tortured for Christ* (Gemarteld om Christus' wil) uit 1967.

Nadat Ds. Richard Wurmbrand in 1966 was gehoord door de Amerikaanse Senaatskommissie voor binnenlandse veiligheid, vond op 10 augustus 1967 een verder onderzoek plaats door de "kommissie inzake on-Amerikaanse activiteiten."

Deze Commissie is een permanent orgaan, dat benoemd wordt door en verslag uitbrengt aan het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden.

Van het Amerikaanse Rapport verscheen reeds een vertaling in het Deens, Noors en Duits.

Deze Nederlandse uitgave is verzorgd door A. Mans-van der Vegt.

Ten geleide

In november 1966 publiceerde de Internationale Raad van Christelijke Kerken "Het Getuigenis van Richard Wurmbrand", een vertaling van zijn onder ede afgelegde verklaringen voor een commissie van de Amerikaanse Senaat.

Dit geschrift vond veel aftrek; ook een tweede oplage was spoedig uitverkocht. Tot een herdruk werd niet besloten, omdat inmiddels een uitvoeriger werk van de pers kwam onder de titel: "De ondergrondse kerk", later gevolgd door de "Wurmbrand Brieven."

Door deze boeken, die thans in vele landen gelezen worden, is de wereld wakker geschud. De gruwelen van het communisme en het lijden der christenen kunnen niet meer verdoezeld worden.

Overall worden spreekbeurten belegd, waarin Ds. Wurmbrand de stem van de ondergrondse kerk vertolkt, en de belangstelling is overweldigend. Na al de doorstane martelingen wordt deze getuige op bijzondere wijze gesterkt om zijn missie te volbrengen.

Begiftigd met een helder inzicht en een uitstekend organisatietalent geeft hij leiding aan een wereldomvattend zendingswerk onder de naam: "Jezus voor de communistische wereld."

De ondergrondse kerk wordt geholpen door financiële ondersteuning van de gezinnen der gevangenen en door het beschikbaar stellen van Bijbels en christelijke lectuur. Er vinden radio-uitzendingen plaats naar diverse communistische landen. Op grote schaal wordt lectuur verspreid in landen waar het communisme infiltreert.

Precies zoals bij Wurmbrands vertrek uit Roemenië was bedreigd, worden zijn geschriften beantwoord met verdachtmaking van zijn persoon. Het tragische is dat sommige kerkelijke leiders zulke "informatie" doorgeven en blij geven liever de propaganda van achter het ijzeren gordijn te geloven dan de onder ede afgelegde verklaringen van Ds. Wurmbrand en anderen, die bovendien worden gestaafd door aanhalingen uit de rode pers, ook van zeer recente datum.

Daarom verschijnt thans dit geschrift.

"Bloed en tranen" bevat de verklaringen door "Bloed" afgelegd op uitnodiging van een commissie van de Amerikaanse Senaat. Deze commissie heeft kennis genomen van een groot aantal bewijsstukken en die zorgvuldig onderzocht. Men kan Ds. Wurmbrand verdacht maken, maar deze documenten niet weerleggen. Twee daarvan laten wij aan de beëdigde verklaringen voorafgaan.

Het laatste nieuws uit de regelmatig verschijnende maandberichten over de ondergrondse kerk wordt doorgegeven in het maandblad "Getrouw", Frederiksplein 24, Amsterdam-2.

Overzicht

Een sub-commissie van de commissie inzake on-Amerikaanse activiteiten hield een openbare zitting in Washington, DC, op 10 augustus 1967 om de getuigenverklaring te horen van Ds. Richard Wurmbrand.

Dit verhoor werd gehouden ingevolge een besluit van de commissie om getuigenissen te horen, die "verband houden met de omvang en de aard van de communistische propaganda en van de samenzweringstechnieken, die in de Verenigde Staten worden gebruikt om de doelstellingen van de Communistische Partij in de Verenigde Staten te bevorderen en de oogmerken van de communistische wereldbeweging te realiseren door het verspreiden van

valse en misleidende inlichtingen omtrent de communistische leerstellingen en praktijken ten aanzien van de godsdienst en van ethnische en minderheidsgroepen."

In zijn openingswoord citeerde de voorzitter uitspraken van Lenin en Stalin over het traditionele communistische standpunt inzake de godsdienst. Ook merkte de voorzitter op, dat nog in 1964 de Sovjet Communistische Partij een Instituut voor Wetenschappelijk Atheïsme heeft opgericht om een intensievere campagne te voeren tegen godsdienstige meningen op elk niveau en in iedere kring van de Sovjet maatschappij.

Vervolgens haalde de voorzitter verschillende recente uitspraken aan, waaruit blijkt dat de communisten hun houding tegenover de godsdienst schijnbaar geheel hebben gewijzigd en thans tegen de christenen zeggen, dat zij met de communisten kunnen en moeten samenwerken, om wat zij noemen een gemeenschappelijk doel te bereiken: een betere wereld voor de mensheid.

Hij stelde de vraag of de nieuwe communistische gedragslijn ten aanzien van de godsdienst een nieuw voorbeeld is van hun valse en verraderlijke verklaringen uit het verleden, of dat hier inderdaad een aanwijzing is van een werkelijke verandering in het communisme.

Ds. Richard Wurmbrand legde verklaringen af waardoor feiten konden worden vastgelegd, die het Congres en het Amerikaanse volk kunnen helpen om deze vraag te beantwoorden.

Ds. Wurmbrand is een Luthers predikant, geboren in Roemenië. Na de communistische machtsovername werd hij gevangen genomen en in 1964 onder een algemene amnestie vrijgelaten, nadat hij 14 jaar in de gevangenis had doorgebracht. Hij kwam in 1966 naar de Verenigde Staten.

Ds. Wurmbrand liet vele brieven zien van vooraanstaande predikanten in Europa en de Verenigde Staten, die getuigenis gaven van zijn betrouwbaarheid. Hij draagt achttien afschuwelijke littekens op zijn rug, een bewijs van de lichamelijke martelingen, die hij heeft ondergaan van het communistische regime in Roemenië. Die littekens, zegt hij, "zijn de mijne niet, het zijn de tekenen van de marteling van mijn vaderland en van mijn kerk."

De getuige sprak met de kennis en de emotie, die men kon verwachten van iemand, die de communistische overweldiging van zijn land heeft meegemaakt en die om zijn godsdienstige overtuigingen onbarmhartig te lijden heeft gehad van de onderdrukkers.

Hij zei, dat voordat de communisten in Roemenië aan de macht kwamen, mensen, die waarschuwden voor wat met de godsdienst gebeuren zou, werden "zwart gemaakt." Ook getuigde hij, dat Roemeense kerken vóór de machtsovername waren geïnfiltreerd.

Na zijn loslating uit de gevangenis, zo vertelde Ds. Wurmbrand, werd hij tweemaal bij de geheime politie ontboden en werd hem gezegd: "Nu gaat u Roemenië verlaten. Predik Christus zoveel als u wilt, maar kom niet aan ons! " Als hij tegen het communisme zou spreken, zo waarschuwde hem de geheime politie, dan zou hij èf worden doodgeschoten óf worden ontvoerd en teruggebracht naar Roemenië.

Hij vertelde, dat hij mensen had gekend, die inderdaad "teruggebracht" waren, en hoewel hij moet leven met de vrees, dat hij op gewelddadige wijze naar Roemenië teruggevoerd zal worden, predikt hij tegen het communisme wanneer hij maar kan.

Ds. Wurmbrand zegt, dat hij sedert zijn komst in de Verenigde Staten in allerlei kerken gesproken heeft: "Het gewone volk gelooft ons, ze beginnen te schreien als ze vernemen wat daarginds gebeurt " Hij vervolgde: „Alsje bij de hoogste kerkelijke leidlieden komt, zijn er die je óf niet geloven, óf je vragen, en zelfs smeken, om niet te spreken."

De raadsman van de commissie las Ds. Wurmbrand enkele uitspraken voor, die kort geleden door communisten zijn gedaan in hun poging om een "gesprek" tot stand te brengen tussen hen en de christenen. Deze uitspraken verklaren zich tegen godsdienstvervolging en tegen dwangmethoden ten opzichte van de godsdienst. Ze beweren ook, dat de Sovjet Unie nimmer wetten heeft uitgevaardigd om de gewétensvrijheid te beperken, dat ze de vrijheid van godsdienst bij de wet verzekert en dat geen enkel orgaan van de Sovjet macht zich inlaat met anti-godsdienstige propaganda.

Als zijn commentaar op bovengenoemde verklaringen zei Ds. Wurmbrand, dat de communisten, voordat zij in Roemenië aan de macht kwamen, "eveneens de rol speelden van vrienden van de godsdienst." "Totdat zij de macht in handen hebben, zeggen ze overal dat ze vrienden van de godsdienst zijn."

Ds. Wurmbrand leverde vervolgens de gedocumenteerde bewijzen van hetgeen de communisten doen "nadat ze aan de macht gekomen zijn." Uit de "honderden documenten", die hij in zijn bezit zei te hebben, koos Ds. Wurmbrand ongeveer twintig van de meest recente artikelen uit de Sovjet pers, die duidelijk laten zien hoe de beweerde "garantie" van godsdienstvrijheid in de Sovjet-Unie functioneert. Deze artikelen waren krantenverslagen over verhoren van personen, die beschuldigd waren van misdrijven tegen de staat. In de meeste gevallen wordt ook de straf genoemd, die wordt opgelegd aan mensen, die doorgaan met actieve godsdienstige praktijken. Deze documenten — alle verschenen in de Sovjet pers in 1966 en 1967 — maken duidelijk, dat mensen werden gevangen genomen om de volgende handelingen:

- Het aan kinderen vertonen van films met een religieuze strekking;
- het verspreiden van godsdienstige bladen;
- het dopen van kinderen;
- het geven van godsdienstig onderwijs aan kinderen.
- Ouders, die hun kinderen blijven spreken over Christus, worden "uit de ouderlijke macht ontzet", de kinderen worden aan hun zorg onttrokken en ver van de invloed der ouders in staatsscholen geplaatst.

Toen Ds. Wurmbrand artikelen vertaalde, waarin gesproken werd over kinderen, die bij hun ouders werden weggehaald, was hij bijna tot tranen bewogen.

De door Ds. Wurmbrand vertaalde documenten bewijzen, dat brute onderdrukking en vervolging van alle godsdiensten nog steeds het kenmerk van het communisme is. Deze verslagen van het gerechtelijk onderzoek en van de straf, die wordt opgelegd aan hen, die weigeren God te loochenen, werden door de communisten zelf in hun door de regering gecontroleerde pers gepubliceerd. Zij weerspreken de verklaringen, die ten beste gegeven worden door communistische theoretici als Aptheker, in de Verenigde Staten, en Garaudi, in Frankrijk, als basis voor een "dialog" met christenen.

In zijn getuigenis gaf Ds. Wurmbrand ook een beschrijving van het lot der godsdienstige voormannen in Roemenië nadat de communisten de macht in handen kregen. Hij heeft gevangen gezeten met rooms-katholieke, protestantse en Joodse geestelijken. "Bij ons", zo verklaarde hij, "zijn bijna alle rooms-katholieke bisschoppen onder martelingen gedood. Er zijn er misschien twee of drie ontkomen." "Ik heb in Roemenië in de gevangenis gezeten met Joodse rabbi's. Ik zou hun namen kunnen noemen." "In de vervolging van de godsdienst maken de communisten geen onderscheid", zei hij.

Inzake de aanklachten tegen geestelijken zei Ds. Wurmbbrand, dat de eigenlijke misdaad bestaat in het onderwijzen van kinderen en jonge mensen aangaande Christus, hoewel de communisten "dit zelden zeggen."

Soms, zo zei hij, worden geestelijken beschuldigd van diefstal. Het bedrag van de zondagse collecte moet worden opgegeven aan de regering, en de predikanten moeten permissie ontvangen om iets van het geld te gebruiken. Als er iets van het geld zonder regeringstoestemming wordt gebruikt voor kerkelijke doeleinden, wordt de predikant gebrandmerkt als een dief. Arbeid van liefdadigheid is verboden en de verkoop van Bijbels wordt beschouwd als zwarte handel.

Priesters, zo vertelde hij, worden dikwijls aangeklaagd wegens seksuele misdrijven wanneer "meisjes bij hen komen biechten. Er worden leugens verteld en zij worden gevangenen gezet. Anderen worden beschuldigd van deviezensmokkel of van contra-revolutionaire actie."

In het nummer van 2 mei 1967 werd in het tijdschrift "Look" Roger Garaudi aangehaald, de theoreticus van de Franse Communistische Partij: "Men zegt tot ons (communisten): 'Jullie bieden de hand als je niet aan de macht bent en de vuist als je de macht hebt.'" In het begin kwam het marxisme in landen waar het christendom reactionair was en bestreden werd als politieke partij en niet als religie. Deze vrees voor vervolging is verbreid door elementen, die politiek zijn en niet godsdienstig."

Toen hem gevraagd werd commentaar te leveren op de verklaring van Garaudi, antwoordde Ds. Wurmbbrand dat "de communisten generlei politieke beschuldiging inbrengen tegen degenen, die in de gevangenis hebben gezet. Ze beschuldigen deze mevrouw Sitsj niet dat zij contra-revolutionaire woorden tegen haar kind gesproken heeft — ze heeft hem het Evangelie onderwezen. Daarmee spreken ze uit, dat ze mensen gevangen zetten uit louter godsdienstige motieven."

Met "betrekking tot de "dialoog" stelde Ds. Wurmbbrand voor, dat we Roger Garaudi en Herbert Aptheker zouden vragen "eerst naar Moskou, naar Peking, naar Boekarest te gaan en een dialoog te houden met hun eigen kameraden om ze te zeggen, dat ze alle christen-gevangenen moeten vrijlaten en dat ze de kinderen moeten teruggeven aan hun ouders." De dialoog, zegt hij, "is een leugen."

Ds. Wurmbbrand gaf de commissie ook een vertaling van twee "doctrinaire verklaringen" over de godsdienst, die in 1967 door de Sovjet-Unie zijn uitgegeven:

"De strijd tegen de godsdienstige overblijfselen is een niet te scheiden onderdeel van de gehele ideologische activiteit van de partij-organisatie. De partij richt heel haar organisatie en haar ideologische instellingen op agressieve atheïstische activiteit" ("Prawda", 12 januari 1967).

De tweede verklaring, gepubliceerd in de "Communist van de gewapende macht", van februari 1967, zegt:

"De religie en het wetenschappelijk communisme kunnen niets met elkaar gemeen hebben, noch met elkaar in verband gebracht worden, zoals door leerlingen uit de school van het marxisme-leninisme is aangetoond. In de toekomst zullen alle vormen van godsdienst op de vuilnisbelt der geschiedenis worden geworpen."

Document I

Congres der Verenigde Staten
Huis van Afgevaardigden
Kommissie voor niet-Amerikaanse activiteiten
Washington, 30 november '67
Mevrouw June Jones 142 S. Sheriff
San Jacinto, Californië

Zeer geachte mevrouw Jones,

Op uw verzoek berichten we u, dat de kommissie gewoon is grondig, de afkomst te onderzoeken van de getuigen die voor de kommissie verschijnen om met kennis van zaken verklaringen af te leggen over het onderwerp, dat aan de orde is. Deze voorzorgsmaatregel is ook genomen met betrekking tot dominee Wurmbrand. Een groot deel van de verklaringen van dominee Wurmbrand bestaat uit het overleggen van duplicaten van Russische artikelen in de Sovjet pers, die de vervolgingen der verschillende godsdiensten in Rusland door de communisten aan het licht brengen. De Engelse vertalingen van deze sovjet berichten zijn door Russische taalkundigen in de congres-bibliotheek gemaakt. Op grond hiervan bestaat er geen twijfel aan hun nauwkeurigheid en geloofwaardigheid.

Met de beste wensen.

Hoogachtend

Francis J. MacNamara

Directeur

Document II

Dominee Richard Wurmbrand is een vluchteling uit Roemenië. Hij heeft Roemenië verlaten wegens de daar heersende godsdienstvervolging. Bij zijn gevangennemingen zijn hem door de geheime politie al zijn legitimatiepapieren afgenomen.

Onze zending, die hem zesentwintig jaar kent, bevestigt, dat hij een evangelisch predikant is, die tot nu toe de volgende opdrachten vervuld heeft:

Van april 1939 tot januari 1940 was Wurmbrand secretaris van de Christelijke Zending onder de Joden, die zich ten gevolge van de oorlog uit Roemenië moest terugtrekken. Gedurende de hele oorlog was hij vervolgens predikant in onze zending in Roemenië. Daar onze zending in 1945 zijn werk in Roemenië moest opgeven, was Wurmbrand van 1945 tot 1948 predikant van de Noorse Joden zending. Gelijktijdig arbeidde hij in de vertegenwoordiging van de Wereldraad van Kerken in Roemenië.

Aan het Theologisch Seminarie in Boekarest was hij professor voor het Oude Testament. Van 1948 tot 1956 zat hij om godsdienstige redenen in de gevangenis. Na zijn vrijlating in 1956 stonden de communisten hem niet meer toe zijn vroegere bezigheden voort te zetten. Van 1956 tot 1959 preekte Wurmbrand illegaal en oefende in het geheim zijn ambt van predikant uit.

In 1959 werd hij weer ingesloten. Hij bleef in de gevangenis tot juni 1964. Door een algemene amnestie werd hij toen vrijgelaten. Sinds 1964 was Wurmbrand predikant bij de Evangelische kerk te Orsova, een Roemeense stad.

Daar Wurmbrand voortdurend bedreigd werd, hebben onze Skandinavische zendingen hem geholpen te ontkomen.

We bevelen Wurmbrand aan als een eerlijk man en een beproefd christen. Hij heeft

verschillende boeken geschreven tegen het atheïsme en het communisme. Hij heeft een hart dat brandt voor Christus en alle mensen in nood.

Stockholm, 1 februari 1966

Zweedse Zending onder Israël

Theol., Dr. Gote Hedenquist Directeur van de zending in Zweden.

(Dominee Hedenquist is de voormalige algemeen secretaris van de Wereldbond van Christelijke zendingen.)

Inleiding

Een sub-kommissie van de kommissie inzake on—Amerikaanse activiteiten kwam in openbare zitting bijeen op donderdag 10 augustus 1967 onder voorzitterschap van de heer William M. Tuck.

(Leden van de sub-kommissie zijn: Afgevaardigde William M. Tuck, Virginia, voorzitter; Edwin E. Willis, Louisiana, voorzitter van de volledige kommissie; John C. Culver, Iowa; Richard L. Roudebush, Indiana; Albert W. Watson, South-Carolina).

Van de sub-kommissie zijn aanwezig de afgevaardigden Tuck, Willis en Roudebush.

Mede aanwezig zijn van de kommissie-leden de afvaardigden John M. Ashbrock, Ohio en Del Clawson, Californië.

Aanwezige staf-leden: Francis J. MacNamara, directeur; Chester D. Smith, algemeen raadsman; Alfred M. Nittle, raadsman.

De voorzitter, de heer Tuck, opent de vergadering en zegt: Het quorum is aanwezig. Deze sub-kommissie van de kommissie inzake on-Amerikaanse activiteiten is vanmorgen bijeen om een hearing te houden ingevolge een door de volledige kommissie op 8 maart 1967 aangenomen resolutie.

Twee en zestig jaar geleden schreef Lenin: "Godsdienst is de opium van het volk." Godsdienst is een soort geestelijke wodka, waarin de slaven van het kapitaal hun menselijke gedaante en hun aanspraken op een enigszins behoorlijk menselijk bestaan, verdrinken."

Veertig jaar geleden schreef Stalin: "De (communistische) Partij kan niet neutraal zijn ten opzichte van de godsdienst. Anti-godsdienstige propaganda is een middel, waardoor de algehele liquidatie van de reactionaire geestelijkheid tot stand gebracht moet worden."

In 1946 verklaarde een officieel Sovjet orgaan, de "Jonge Bolsjewiek": "Het dialectisch materialisme, de filosofie van het marxisme-leninisme en de theoretische fundering van de Communistische Partij, is onverenigbaar met de godsdienst. De (communistische) Partij moet de godsdienst wel bestrijden'.

Om op Lenin terug te komen, hij verklaarde in 1909 dat "het marxisme meedogenloos vijandig staat tegenover de godsdienst."

Earl Browder, gedurende vele jaren de leider van de Communistische Partij in de V.S., zei dat "de Communistische Partij de vijand van de godsdienst is."

Wij zijn allen maar al te goed op de hoogte van de vele feiten, die aan het licht gebracht zijn sedert de tijd der bolsjewistische revolutie tot enkele jaren geleden, en die hebben aangetoond, dat toen Lenin, Stalin en Browder de boven aangehaalde uitspraken deden, zij ongetwijfeld ten aanzien van de Communistische Partij de waarheid spraken. Brute onderdrukking en vervolging van alle godsdiensten is allerwegen kenmerkend geweest voor het communisme.

Boos en gefrustreerd door zijn falen om in de U.S.S.R. de religie uit te roeien, ondanks een 45-jarig pogen, richtte de Sovjet Communistische Partij een Instituut voor Wetenschappelijk Atheïsme op, teneinde een meer intensieve campagne te voeren tegen godsdienstige meningen op elk niveau en in iedere kring van de Sovjet Unie.

Nu echter spreken de communisten een andere taal. Roger Garaudi, voornaamste theoreticus van de Franse Communistische Partij, was onlangs in de Verenigde Staten voor een serie lezingen, waarvan verschillende werden gehouden op de campus van kerkelijke opleidingsscholen. Zij kwamen in hoofdzaak hierop neer, dat er een 'dialog' moet zijn tussen christenen en communisten, dat ze van elkaar kunnen leren en dat tot beider welzijn

kunnen samenwerken.

In het begin van dit jaar zei de praeses van een Universiteits-afdeling van de communistische jeugdgroep, de W.E.B.Dubois Clubs, tot een groep christelijke voorgangers in een stad in het midden-westen, dat, hoewel "marxisten nog atheïsten zijn", marxisten en christenen kunnen — en moeten — samenwerken. Hij drong er bij zijn uit predikanten bestaande gehoor op aan, dat ze zouden afrekenen met de traditionele christelijke leer van het "toekeren van de andere wang" en in plaats daarvan "hun verdrukkers zouden haten en bestrijden" tot het einde. Hij beweerde, dat de marxistische houding tegenover de godsdienst milder was geworden.

Zijn deze jonge man en de Franse communistische theoreticus gematigden, die zich hebben afgekeerd van, en hebben gebroken met de officiële leer van het communisme, zoals die door Moskou wordt verkondigd?

Het antwoord is "neen." Ze zijn propagandisten van de nieuwe communistische gedragslijn ten opzichte van de godsdienst, een gedragslijn, die is uitgegeven door het Kremlin en die thans op grote schaal wordt gepredikt in de niet-communistische wereld.

"Political Affairs", het officiële maandelijkse orgaan van de Communistische Partij in de V.S., was in juli 1966 geheel gewijd aan het onderwerp "Communisme en Religie." Het bracht acht artikelen over dit onderwerp, waarvan er vijf waren geschreven door de grote leiders van de Amerikaanse Communistische Partij, waaronder partijleider Gus Hal en de toonaangevende theoreticus van de partij, Herbert Aptheker.

De grondtoon van dit speciale nummer van het communistische orgaan was dat communisme en religie niet meer onverenigbaar zijn, dat christenen en communisten kunnen samenwerken, en dat ze dat ook moeten doen.

Op de conventie van de Communistische Partij in 1966 deed een jonge communistische leider, een voormalig seminarist, de uitspraak dat er "geen tegenstelling bestaat tussen een communist en een communicant."

Het nieuwe ontwerp-program van de Communistische Partij in de V.S., dat in 1966 is verschenen, beweert dat zowel gelovigen als atheïsten lid van de partij zijn, dat de communisten velerlei waarden zien in de religie, en dat in een communistisch Amerika "volledige vrijheid van geweten en van eredienst gewaarborgd zal zijn."

Als deze recente uitspraken van communistische vertegenwoordigers en publicaties eerlijk zijn, zijn ze inderdaad wereldschokkend. Als ze oprecht zijn, weerspiegelen ze een grote fundamentele verandering in het communistische grondbeginsel, een verandering, die vèrstrekkende gevolgen kan hebben in alle delen der wereld, een verandering, die in het leven van miljoenen mensen een ommekeer teweeg kan brengen in hun gedachten omtrent het communisme.

Maar — de communisten hebben in het verleden tal van valse en verraderlijke verklaringen afgelegd om daarvan afwijkende doelstellingen te dienen. De vijftigjarige geschiedenis van hun handelwijze met niet-communisten uit allerlei kring, zowel op regeringsniveau als anderszins, is vol met voorbeelden daarvan — berekende, cynische en door en door valse verklaringen, door communisten en hun agenten afgelegd met geen ander doel dan niet-communisten te misleiden ten aanzien van de werkelijke aard en bedoeling van het communisme.

Is de nieuwe communistische gedragslijn tegenover de godsdienst daar een nieuw voorbeeld van, of is hier inderdaad een aanwijzing voor een werkelijke verandering in het communisme?

Het is het doel van deze hearing om voor het archief feiten te verzamelen, die het Congres en het Amerikaanse volk zullen helpen een antwoord te vinden op deze vraag.

Kunnen wij nu de getuige roepen?

Smith: Ja, mijnheer.

Tuck: Wilt u opstaan en uw rechterhand opsteken?

Ds. Wurmbrand, zweert u plechtig dat het getuigenis dat u tegenover deze commissie gaat afleggen, de waarheid zal zijn, de volle waarheid en niets dan de waarheid. Zo helpe u God?

Wurmbrand: Ja.

Tuck: Gaat u door.

Smith: Ds. Wurmbrand, wilt u de commissie uw volledige naam opgeven?

Wurmbrand: Mijn naam is Richard Wurmbrand.

Smith: Waar en wanneer bent u geboren?

Wurmbrand: Ik ben geboren op 24 maart 1909 in Boekarest, Roemenië.

Smith: Bent u Amerikaans staatsburger?

Wurmbrand: Neen, ik ben Roemeens burger.

Smith: Wat is uw huidige status?

Wurmbrand: Ik ben hier als niet genaturaliseerd vreemdeling.

Smith: Wanneer bent u naar de Verenigde Staten gekomen en uit welk land?

Wurmbrand: Ik ben in april 1966 voor het eerst via Noorwegen uit Roemenië gekomen.

Smith: Hoe kon u naar de Verenigde Staten komen?

Wurmbrand: Ik werd uit Roemenië gekocht. Ik ben uit Roemenië vrijgekocht door kerkelijke organisaties. Ik kwam in Noorwegen en daar werd ik uitgenodigd te spreken in de Amerikaanse Lutherse Kerk en in een bijeenkomst van de NATO-staf. Ik heb hun verteld wat er in Roemenië gebeurt. Vooral in de NATO vergadering hadden we een interessant voorval. Een kolonel van het Amerikaanse leger vroeg mij: "Hoe denkt u over vreedzame co-existentie met het communisme?"

Nu heb ik zoveel jaren met zakkenrollers in de gevangenis gezeten, dat ik iets van ze geleerd heb. In een ogenblik was zijn portemonnee in mijn zak. Daarop strekte ik mijn hand naar hem uit en zei: "Laten we in vrede samenleven, maar uw portemonnee blijft in mijn zak. Dat is het wat de communisten wensen. Ze hebben half Europa genomen. Ze hebben China genomen, ze hebben Roemenië genomen. Rusland zelf hebben ze met geweld genomen. Nog nooit heeft enig volk in vrije verkiezingen de communisten als zijn heersers gekozen. Ze hebben een derde van de wereld gestolen en nu zeggen ze: "laten we in vrede met elkaar leven." Maar ze moeten teruggeven wat ze gestolen hebben."

De mensen van de Amerikaanse Lutherse Kerk en van de militaire kapel in Oslo waren zo zeer onder de indruk van hetgeen ik zei, dat ze onmiddellijk geld hebben ingezameld om mij naar Amerika te sturen en u dezelfde dingen te vertellen. Ik wil hier mijn dank uitspreken aan Ds. Myrus Knutson van Our Saviour's Amerikan Lutheran Church in Los Angeles en Kolonel Sturday, een legerpredikant, en aan de onbekende gevers, die daarmee hebben geholpen.

Smith: Onder wat voor omstandigheden, met andere woorden: hoe hebt u Roemenië kunnen verlaten?

Wurmbrand: Ik heb in Roemenië 14 jaar in de gevangenis gezeten. Ik was tot 25 jaar veroordeeld, maar in 1964 werd een algemene amnestie afgekondigd.

In die tijd bevond zich een delegatie van onze Roemeense regering in Amerika om een lening te vragen en voor handelsdoeleinden. Op de één of andere manier is hun in het oor gefluisterd, dat de Amerikaanse regering onder pressie staat van de publieke opinie en dat de publieke opinie in het Westen het niet goed vindt, dat er zovelen in de gevangenis zitten.

De dag daarop werden wij de gevangenis uit gestuurd. Zoveel kan Amerika doen voor de geknechte volken.

Ik hervatte daarop mijn ondergrondse christelijke arbeid. Maar al heel spoedig begonnen ze degenen, die ze vrijgelaten hadden, weer te arresteren. Ook ik was in gevaar, maar toen hebben kerkelijke organisaties een losprijs van 7000 dollar voor mij betaald: de Noorse Israël Zending en de Hebreeuws-Christelijke Alliantie. Ook hun wil ik daarvoor op deze plaats mijn dank betuigen.

Smith: Waren de autoriteiten niet bang om u uit Roemenië weg te laten gaan?

Wurmbrand: Dat is een heel interessante vraag. Van de mensen, die in de gevangenis hebben gezeten, hebben ze er verscheidene uit Roemenië laten vertrekken. En we hebben onszelf afgevraagd waarom ze dat doen.

Aan de ene kant hebben ze veel vertrouwen in hersenspoeling en daar hebben ze geen ongelijk in. Ik wil hier geen namen noemen, maar er zijn Roemeense geestelijken in Amerika, die met mij in de gevangenis gezeten hebben, die evenals ik gemarteld zijn. Sommigen van hen prijzen hier het communisme, onder 'invloed van de hersenspoelingen in de gevangenis.

Er zijn allerlei dreigementen uitgesproken, zodat ze het gevaarlijk achten zich uit te spreken.

Maar er is ook nog een ander motief. Een rooms-katholiek priester vroeg aan de geheime politie, toen hem het paspoort werd overhandigd om naar West-Duitsland te gaan: "Maar bent u niet bang om mij weg te sturen naar Duitsland? U hebt mij zeven jaar vastgehouden in de gevangenis. Ik ben door zóveel verschrikkingen heengegaan. Dat zal ik ze daar vertellen."

Lachend antwoordden ze: "Vertel het ze gerust! Vertel alles maar! Vertel ze de ergste dingen! Hoe meer je zegt, des te minder zul je worden geloofd. Geen mens zal je geloven."

De Amerikanen geloofden niet aan de gaskamers en de ovens van Hitler, totdat de Amerikaanse troepen ze met eigen ogen zagen; zo gaat het ook met de communistische gruwelen. Ze lijken ongelofelijk.

Zelf vraag ik mij soms in de nachtelijke uren af of alles niet een nachtmerrie geweest is. Zo ongelofelijk zijn de communistische verschrikkingen. De communisten bedreigen de vroegere gevangenen, maar ze zijn niet zo bang voor wat wij zullen vertellen.

Smith: Wat is uw beroep?

Wurmbrand: Ik ben Luthers predikant.

Smith: Waar bent u in dienst?

Wurmbrand: Ik ben nu in dienst van de zendingsorganisatie "Mission to Europe's Millions." Het is de Amerikaanse tak van een Engelse organisatie, de "European Christian Mission", een zending, die zich de verbreiding van het Evangelie in Europa ten doel stelt. Ik vertegenwoordig het zendingswerk in de communistische

wereld.

Smith: Waar is het hoofdkantoor van die zending?

Wurmbrand: Er is een bureau in Londen en één in Glendale (Californië).

Smith: Wordt deze zending gesteund door interkerkelijke groepen?

Wurmbrand: Ja, christenen van allerlei kerken en kerkengroepen geven ons hun steun.

Eerst heb ik behoord tot de organisatie "Underground Evangelism", die ik echter om ernstige redenen heb verlaten.

Smith: Hebt u ook bepaalde getuigschriften, die u kunnen legitimeren?

Wurmbrand: Zeker, maar misschien mag ik eerst nog een paar woorden zeggen over het doel van die zending. Dat is om hulp te verlenen aan de ondergrondse kerk achter het ijzeren gordijn, ondersteuning te geven aan haar predikanten en aan de gezinnen van de christen-martelaars en om ze te voorzien van Bijbels en andere christelijke lectuur.

Smith: Hebt u bepaalde getuigschriften om uzelf en uw activiteiten te legitimeren?

Wurmbrand: Ja. Omdat wij bij ons vertrek uit Roemenië geen enkel stuk papier bij ons mochten hebben, heb ik velen, die mij in Roemenië gekend hebben, gevraagd mij een getuigschrift te verstrekken. Hier heb ik er één van een lid van onze koninklijke familie: "Ik kan positief antwoorden dat Wurmbrand betrouwbaar is. Ik ken hem sinds omstreeks 1947. Hij maakte een diepe indruk op mij. Wat hij vertelt komt overeen met hetgeen ik weet. Het verheugt mij dat u positief belang stelt in deze man, want dat verdient hij beslist. Eén van Peter Dinisiu, een Baptisten predikant van Roemeense afkomst. Hij zegt: "Ik ken Ds. R. Wurmbrand sinds 1936. Hij was het hoofd van de Zweedse Israël Zending en vertegenwoordiger van de Wereldraad van Kerken, één van de meest bekende Lutherse predikanten in Roemenië."

Hier is een getuigenis — de naam kan ik niet noemen — van één van de grootste christelijke leidlieden in Roemenië. Het is uit Roemenië gesmokkeld. "Ik beveel Ds. Wurmbrand aan als één van de meest getrouwen van Jezus Christus." Alexander Balc, Baptisten predikant in Akron, Ohio, eveneens van Roemeense oorsprong: "Ik ken Wurmbrand persoonlijk uit Roemenië. Hij is één van de meest bekende evangelische Lutherse predikanten. Hij was hoofd van de Zweedse Israël Zending en vertegenwoordiger van de Wereldraad van Kerken. Hij is in Roemenië algemeen bekend als bestrijder van het communisme."

Myrus Knutson, van "Our Saviour's Amerikan Lutheran" kerk in Los Angeles: Zijn leven en zijn verhaal zijn grondig gecontroleerd. Hij is betrouwbaar en verantwoord."

De Noorse Israël Zending: "Hij heeft 14 jaar in de gevangenis doorgebracht."

De "Friends of Israël Missionary Society" te Philadelphia: "Wij kennen Wurmbrand. De waardevolle diensten, die hij in tijd van nood aan zijn gemeente heeft bewezen en zijn algehele toewijding aan de zaak van Christus hebben Richard Wurmbrand gemaakt tot één van de meest vooraanstaande protestantse predikanten en christenen van onze tijd."

De heer Robert Tobias, voorheen assistent-directeur bij de Wereldraad van Kerken in Genève: "Ds. Wurmbrand was de verbindingsman voor ons werk van de Wereldraad en de Church World Service."

Het hoofd van de Lutherse Wereldbond in Israël, Magne Solheim, vroeger in Roemenië, spreekt eveneens over mijn werk in de Wereldraad van Kerken en de 14 jaren gevangenschap. Ik citeer: "In de periode van 1946-1948, toen ik ook in Roemenië dienst deed als vertegenwoordiger van de Rekonstruktie-afdeling van de Wereldraad, werkte Ds. Wurmbrand met mij samen en hij deed zeer waardevol werk."

Hier is een heel interessant getuigenis van een predikant van Roemeense afkomst, Milan Ilaimavici, die zelf zeven jaar in communistische gevangenissen heeft doorgebracht. Hij vertelt over zijn eigen en over mijn marteling: "Omdat mij vele vragen gesteld werden over Ds. Wurmbrand, en ik zelf gemarteld ben, weet ik hoe ook hij is gemarteld. De martelingen bestonden uit urenlange afranselingen over het hele lichaam en op de voetzolen, uit langdurige honger, uit het wekenlang vastgehouden worden in plaatsen waar men alleen maar kon staan, uit het moeten eten uit een pot, waarin we gedwongen werden onze behoeften te doen" — ik heb zelf uit zo'n pot gegeten — "uit het met blote voeten op gloeiende kolen gezet worden.

Ik kan zweren voor het aangezicht Gods, dat ik door al deze folteringën ben heengegaan en evenals ik vele duizenden andere gevangenen en Ds. Wurmbrand ook."

Peter Trutga, professor aan het Theologisch Seminarie van de Noordelijke Baptisten, afkomstig uit Roemenië, zegt hetzelfde over mijn vertegenwoordiging van de Wereldraad van Kerken en over mijn bekend zijn als Luthers predikant en als strijder tegen het communisme. Priester Galdau van de Roemeense Orthodoxe Kerk in New York: "Hij is een Luthers predikant, wel bekend om zijn strijd tegen het communisme toen hij nog in Roemenië was. Hij is de schrijver van diverse boeken over dit onderwerp. Samen met Ds. Magne Solheim vertegenwoordigde hij in Roemenië de Wereldraad van Kerken."

De „International Christian Hebrew Alliance": "Hij is uit Roemenië losgekocht door de betaling van een grote som gelds en onze organisatie heeft er een belangrijk aandeel in gehad door de christenen te vragen de voor deze losprijs benodigde gelden bijeen te brengen."

Ds. Gote Hedenquist, een Zweed, voorheen secretaris van de Wereldraad van Kerken, spreekt eveneens over mijn 14 gevangenisjaren en mijn arbeid voor genoemde instelling. Ik zou u nog wel vijftig andere getuigschriften kunnen geven, maar ik denk, dat deze wel voldoende zijn. Als ik deze getuigenissen laat zien, wil ik echter duidelijk verklaren, dat de genoemde personen geen verantwoordelijkheid dragen voor hetgeen ik zeg. Noch deze personen, noch de zendingsorganisatie waaronder ik werk, zijn geraadpleegd in hetgeen ik zal zeggen en zijn daar dus in geen enkel opzicht verantwoordelijk voor. Voorts verklaar ik, hoewel ik gewerkt heb voor de Wereldraad, dat ik het in het geheel niet eens ben met zijn vriendelijke houding tegenover de communisten.

Tuck: Mijnheer Smith, wilt u dat deze documenten als bewijsstukken aan het verslag worden toegevoegd?

Smith: Ik geloof niet, mijnheer de voorzitter, dat het nodig is deze documenten in het verslag van de hearing op te nemen. Wel zou ik willen voorstellen, dat ze in de archieven van de kommissie worden bewaard.

Wurmbrand: De documenten staan tot uw beschikking. U kunt er fotokopieën van laten maken.

Voorzitter: Ds. Wurmbrand, bent u van Duitse afkomst'?

Wurmbrand: Neen, ik ben een Jood.

Voorzitter: Mag ik u eens vragen: is er achter het ijzeren gordijn evenveel vervolging van Joden als van christenen?

Wurmbrand: In Roemenië heb ik gevangen gezeten met Joodse rabbi's. Ik zou u namen kunnen noemen: Scönfeld, Deutsch Jr. en vele anderen. Ik herinner me al de namen niet meer. De communisten maken bij het vervolgen van de godsdienst geen onderscheid.

Wat Rusland betreft, Swetlana Stalin zegt dat haar man, alleen omdat hij een Jood was, en om geen andere reden, voor elf jaar gedeporteerd werd. Zij zegt, dat haar schoonzuster, ook alleen maar omdat zij een Jodin was, gedeporteerd werd en later in een concentratiekamp is omgebracht.

Zulke feiten dienen hoe langer hoe meer bekend te worden.

Voorzitter: Men moet het weten en ik ben u zo dankbaar dat u, die van Joodse afkomst bent, ze aan het licht brengt. Ik stel dat bijzonder op prijs.

Wurmbrand: De anti-communisten worden heel vaak beklad als anti-semitisch. Jammer genoeg is dat soms waar, maar veel vaker niet. In elk geval is dit tenminste een argument dat men tegen mij niet kan inbrengen, want ik ben een semiet en ik heb mijn Joodse volk lief.

Voorzitter: Terecht.

Wurmbrand: Gewoonlijk wordt gezegd dat Stalin anti-semitisch was. Stalin heeft echter nooit een Jood gedood. Maar hij heeft zijn trawanten gehad en die droegen de namen Mikoyan, Chroestsjew, Kosygin, Bresjnev. Die zaten met hem in het centraal komitee, toen die hele anti-semitische politiek werd gevolgd. Het is waanzinnig dat sommige Joden in Amerika en in andere delen van de wereld bereid zijn voor dit anti-semitische communisme te sterven. Sommigen van hen; weliswaar slechts zeer weinigen, maar toch sommigen. Djilas, een oud communist, die door Tito in de gevangenis werd geworpen, spreekt in zijn boek over het antisemitisme, dat regeert in het Kremlin en waar hij zelf bang voor was.

Een christen kan de Joden alleen maar liefhebben. Naar de menselijke kant is het christendom Joods.

Van godsdienstig standpunt bezien gebeuren er met de Joden in Rusland vreselijke dingen. In Kiew zijn zo'n 300.000 Joden, die slechts één synagoge hebben, met één rabbi van tachtig jaar. Ook in Vilnus is maar één synagoge.

De opperrabbijn van Georgia is opgehangen met het hoofd naar beneden. In Tasjkent is onlangs een pogrom geweest. Joden zijn in Rusland tot zelfmoord gedreven, doordat ze bij de geheime politie Werden ontboden en van hen gevraagd werd anti-Israël bijeenkomsten te beleggen. Nu konden ze die niet beleggen, allereerst omdat Israël in zijn recht staat, en vervolgens omdat zij tot Israël behoren. En zo werden ze tot zelfmoord gedreven, omdat ze anders de gevangenis in zouden gaan.

Verleden week zijn in Polen officieren met een Joodse achtergrond uit het leger ontslagen.

De houding van de communisten tegenover de Joden was duidelijk te zien in de recente crisis in het Midden-Oosten, waarin ze geheel aan de zijde van de vijanden der Joden stonden.

Het verdriet mij zeer, dat er nog Joden zijn, al geloof ik niet, dat het er veel zijn, die niet begrijpen dat communist zijn betekent een verrader te zijn van je eigen Joodse ras.

Voorzitter: Dat is juist wat mij zo zeer bezig houdt. Ik ben blij, dat dit in het verslag komt en dat u hierover opheldering geeft.

Wurmbrand: Marx was een anti-semiet. Zelf was Marx van Joodse afkomst, maar hij heeft een fel anti-semitisch boek geschreven onder de titel: "De Joodse kwestie." Ik zou het de heer Aptheker, de theoreticus van de Amerikaanse Communistische Partij, ter lezing willen aanbevelen.

De officiële houding van de communistische Internationale inzake de Joodse kwestie is vastgelegd in een boek van Heller, een officiële uitgave van de communistische Internationale, en het heet — het is eerst in Duitsland verschenen —: "Der Untergang des Judentums" ("De ondergang van het Jodendom"). Daarin zeggen ze dat het communisme het einde van het Jodendom betekent.

Ik hoop dat de heer Aptheker, wie ik gevoelens van liefde toedraagt, evenals ieder mens, dit boek niet gelezen heeft. Maar ik kan hem de lezing aanbevelen, evenals van "De Joodse kwestie", geschreven door Marx.

Het communisme is van het begin af anti-semitisch geweest.

Ik weet dat niet zo heel veel Joden communist zijn. Het aantal Joodse communisten is zeer gering, maar ze zijn luidruchtig en geven daardoor de onjuiste indruk, dat ze ment velen zijn.

Smith: Ds. Wurmbrand, bent u ook onder een andere naam of andere namen bekend geweest? Wurmbrand: O ja, ik heb van mijn leven heel veel namen gehad, en dat om tweeërlei redenen. Allereerst: ik werkte in de ondergrondse kerk. En verder: in Roemenië had ik de leiding van het geheime christelijke zendingswerk in het Sovjet leger.

Ons land werd bezet door ongeveer een miljoen Russen. Ik spreek vloeiend Russisch, evengoed als Engels, u moogt ook zeggen even slecht als Engels Maar in elk geval: ik spreek het. Ik heb onmiddellijk in het geheim de arbeid onder hen georganiseerd, evenals het ondergrondse werk onder de Roemenen. En overal waar ik heenging, in ieder dorp en in iedere stad, moest ik een andere naam hebben.

Nu eerst begrijp ik gedeelten van de Schrift, die ik vroeger nooit heb verstaan. Vroeger begreep ik nooit waarom in het Nieuwe Testament staat: Simon, genaamd Petrus, Jakobus en Johannes, die zonen des donders genoemd worden, Simeon genaamd Niger, Johannes, genaamd Markus, enz. Nu begrijp ik het. De eerste christelijke kerk was een geheime organisatie. En bij onze christelijke arbeid in communistische landen werken ook wij met geheime namen. We stellen onszelf nooit voor. Ik heb boeken uitgegeven onder allerlei pseudoniemen. En vervolgens — toen ik in de gevangenis werd geworpen werd mij al op de eerste dag gezegd: "U bent voortaan Vasile Georgescu. U moogt aan niemand uw werkelijke naam noemen."

Ik ben niet formeel gearresteerd. Ik ben van de straat ontvoerd. Dat was destijds hun manier van arresteren.

Er zijn protesten tegen mijn arrestatie geweest. De Zweedse ambassadeur heeft geprotesteerd en ook anderen. De communisten antwoordden, dat ik niet gearresteerd was, maar dat ik verdwenen was. En opdat me een bewaker na een glas wijn niet het geheim zou kunnen verraden dat ik in de gevangenis zat, mocht zo'n bewaker mijn eigenlijke naam niet weten.

Op dezelfde wijze werden in het buitenland bekende Grieks-katholieke bisschoppen en andere gevangenen, onder valse namen gevangen gehouden.

Smith: Waarom was dat nodig?

Wurmbrand: In de ondergrondse kerk was het nodig een bijnaam te hebben, omdat wij achtervolgd werden door de geheime politie. Als het in een dorp of een stad bekend was geworden dat Wurmbrand was aangekomen, dan zou ik onmiddellijk de gevangenis ingegaan zijn. Maar onder valse namen kon ik mij verborgen houden. Wat die andere naam betreft, de geheime naam, die mij in de gevangenis gegeven werd, dat was hun methode om voor de mensen te verbergen, dat die en die waren gearresteerd.

De mensen werden op straat ontvoerd. Ze verdwenen. Toen mijn gezin ging informeren antwoordden ze: "Och, wie weet? Misschien heeft hij ergens een meisje ontmoet en is er vandoor gegaan." Dergelijke dingen zeggen ze dan.

De Zweedse ambassadeur, Patrick van Reuterswlrde, kreeg van Anna Pauker, destijds hoofd van ons Ministerie van Buitenlandse Zaken, te horen: "Wurmbrand is niet gearresteerd. Hij is het land uit gevlucht."

Daarom hielden ze ons vast onder een valse naam.

Ashbrook: Mag ik op dit punt een vraag stellen? Ds. Wurmbrand, u zei dat de autoriteiten, die u arresteerden, uw eigenlijke naam of de eigenlijke naam van andere godsdienstige gevangenen soms verborgen hielden, en wel voor het publiek. Is dat omdat er in Roemenië nog een zekere tegenkanting bestaat tegen een regering, die het beginsel huldigt, dat de godsdienst onderdrukt moet worden? Zijn ze bang om met de publieke opinie geconfronteerd te worden?

Wurmbrand: Daar kan ik u heel eenvoudig op antwoorden. Ik sprak in Kansas City en werd ingeleid met de woorden: "Hier is een dominee uit een communistisch land." Daar maakte ik bezwaar tegen: "Ik kom uit een christelijk land, dat door de communisten wordt onderdrukt." Practisch is bijna niemand bij ons communist. De communisten vormen een kleine, zeer kleine minderheid, die heerst door terreur en bedrog en die ons door de Russen is opgedrongen. Roemenië is niet een communistisch land.

Ik heb 14 jaar onder dieven en moordenaars doorgebracht, niet met heren, ik heb misschien mijn manieren verleerd en ben mogelijk onbeleefd. Maar ik heb gezworen hier de hele waarheid te spreken en dus zal ik eenvoudigweg zeggen wat ik weet en wat ik denk.

Mijn zoon studeert thans aan een universiteit in Californië. Op de muren staat geschreven: "Amerikaanse moordenaars." Dat staat niet op onze 'universiteiten. Als iemand het op een Roemeense universiteit zou schrijven, zouden de Roemeense studenten het er afscheuren.

In ons land kan niemand een Amerikaanse vlag verbranden. Hij zou onder de voeten van de Roemenen vertreden worden. Wij zijn niet een communistisch land.

Ashbrook: Men zou dus gerust kunnen stellen, dat het bijvoorbeeld niet algemeen bekend was onder de christenen in Roemenië, dat u 14 jaar lang in de gevangenis zat.

Wurmbrand: Ze waren bang, dat dit beroering teweeg zou brengen. Op het laatst is het wel bekend geworden, maar ze wilden die beroering zo lang mogelijk voorkomen.

Ashbrook: Dank u.

Smith: Ds. Wurmbrand, wilt u ons uw adres in de Verenigde Staten opgeven?

Wurmbrand: Ik ben graag tot uw beschikking en wil het adres privé aan de commissie geven, maar ik kan dat niet in het openbaar doen.

Smith: Hebt u daar een bepaalde reden voor?

Wurmbrand: Ja, het is omdat ik onder bedreiging sta van te worden ontvoerd of vermoord.

Smith: Ik begrijp het.

Wurmbrand: Alvorens Roemenië te verlaten, ben ik tweemaal bij de geheime politie geroepen en is mij gezegd: "Nu gaat u (uit Roemenië) weg. Predik Christus zoveel als u wilt, maar kom niet aan ons. Als u aan ons komt, zullen we voor een duizend dollar wel een gangster weten te vinden, die u van kant wil maken" — wat niet waar is, want ze kunnen hem wel voor vijfhonderd dollar vinden — "of we kunnen u terugvoeren." (Zelf heb ik in één cel gezeten met een Roemeens orthodox bisschop, Vasile Leul, die uit Oostenrijk is ontvoerd en is teruggebracht naar Roemeense gevangenissen, evenals vele anderen met hem).

"Of we kunnen u moreel kapot maken. We kunnen een geschiedenis met een meisje bedenken, of met geld of zo iets, en dit zullen de mensen geloven. Wees dus maar heel voorzichtig wat u doet!

Ik heb zeer ernstige motieven om voorzichtig te zijn met het in het publiek opgeven van mijn adres, des te meer omdat ik gevallen weet, die kort geleden gebeurd zijn van heel nare dingen, die anderen overkomen zijn.

Tsjechoslowaakse agenten van de communistische geheime politie, hun namen zijn Jaroslav Kovar, Jindrich Zelenka en Josef Ruzicha, hebben elf mannen en twee vrouwen gedood, die woonden in West-Duitsland, Zwitserland en andere landen van de vrije wereld, omdat hun in leven zijn om de één of andere reden als gevaarlijk werd beschouwd door de communisten. Ik geef u de namen van enkelen, die gedood werden:

Christa Wanninger, gedood in Rome; Marcel Leopold, gedood met een vergiftigde pijl; Dr. Paul Stauffer, gedood door vijf kogels.

Matus Cernak ontving een pakket in München. Toen hij het openmaakte ontplofte het en werden drie personen gedood.

Een overloper van de Tsjechische communistische politie heeft de namen onthuld van de moordenaars en alle omstandigheden.

De broeder van onze Eerste Minister is verdwenen. Welke wonderlijke toestanden er in ons land zijn kunt u zien aan het feit, dat de broeder van onze Eerste Minister, Ceausescu, ongeveer twee , maanden geleden afvallig werd. Hij ging naar Frankrijk. Hij werd door Duitsland niet aanvaard, omdat Duitsland handel wil drijven met Roemenië en geld is altijd belangrijker dan mensenzielen. Hij ging naar Frankrijk en is uit Frankrijk verdwenen. Nu is hij in een Roemeense gevangenis. Ik zou u veel van zulke gevallen, die gebeurd zijn, kunnen geven. Daarom kan ik u in het publiek mijn adres niet geven, maar ik kan u een postbox geven. Mijn adres is P.O. Box 11, Glendale, Californië 9 1209. De communistische ontvoerders mogen me opzoeken bij de postbox!

Roudebush: Ik zou een vraag willen stellen. Dominee, kunt u mij of het comité gevallen geven waar u van afweet, van vroegere godsdienstige leiders van achter het ijzeren gordijn, die zijn ontvoerd of gedood in dit land?

Wurmbrand: In dit land ken ik er geen.

Roudebush: Weet u er geen enkele?

Wurmbrand: Neen, ik weet er geen één in dit land.

Roudebush: Ik zou u nog een vraag willen stellen. U zei dat toen de geheime politie u losliet ze niet bang waren voor wat u had te zeggen, omdat ze voelden, dat de mensen in de vrije wereld u niet zouden geloven.

Wurmbrand: Ja.

Roudebush: Hebt u bevonden dat dit verschijnsel waar is?

Wurmbrand: Wel, het is gedeeltelijk waar. Ik preek bijna iedere avond in één of andere

zaal of in één of andere kerk van allerlei gezindten. Ik heb gepreekt bij de katholieken en bij de Lutherse en bij de Joden en bij iedereen. De gewone man gelooft ons, men schreit wanneer men hoort wat daar gebeurt, alleen, ze hebben geen invloed, helemaal niet.

Als je komt bij de hoofdleiders van de kerken, dan zijn er sommigen, die je of niet geloven, of je vragen, je smeken niet te spreken.

Ik werd door iemand gevraagd, ik wil zijn naam niet noemen —

Roudebush: Bedoelt u dat hoofdleiders van kerken waar u komt u vragen niet ronduit te spreken over uw ervaringen?

Wurmbrand: Ja zeker.

Roudebush: Dit is iets verwonderlijks. Wurmbrand: Ik publiceer volgende week één van mijn boeken, genaamd Brieven van Wurmbrand, mijn brieven aan de leiders van de Wereldraad van Kerken en christelijke corporaties van Amerika, ook aan katholieke leiders. Men heeft mij gevraagd: "Wel, spreek over Christus! We weten dat u een zeer begaafd spreker bent en we willen u hierin helpen. U kunt alles zeggen", en zo verder. "Maar spreek niet" — men zei me deze zelfde woorden: "Spreek niet tegen het communisme, want dat zal de mensen het communisme en de Russen doen haten."

Ik antwoordde: "Ik ben een man, die niet uit een oerwoud komt, maar uit de woestijnen van een onderaardse gevangenis. Ik ben een man, die in veertien jaar bijna geen boek heb gezien. Ik heb in veertien jaar bijna geen potlood in mijn hand gehad.

U geeft me deze raad, maar ik weet van u persoonlijk, dat u deelgenomen hebt aan een mars tegen de onrechtvaardigheid, die de negers in het Zuiden wordt aangedaan. Nu ben ik een vreemdeling hier en ik weet niet of deze onrechtvaardigheid waar is of verzonnen. Veronderstel dat ze waar is. U hebt deelgenomen aan een mars ertegen. Was u niet bang, dat u zult maken, dat de negers de blanken haten?

Waarom is het, dat u in elke stad van Amerika films kunt zien over de gruwelen van de nazi's tegen de Joden — en het is goed, dat er zulke films bestaan. Het is een ontzettende misdaad geweest miljoenen Joden te doden. Mijn familie is gedood. Maar ik kan het er niet mee eens zijn, dat het alleen Joden zijn, die niet moeten worden gedood. Russen moeten ook niet worden ter dood gebracht, noch Roemenen of Chinezen, en de communisten doden dezen overal. Laat mij één film zien in heel Amerika over deze gruwelen, die ik zal documenteren uit de Sovjet pers, over deze gruwelen, die vandaag plaatsvinden.

En men zei tegen mij: "Spreek niet over deze dingen."

Toen vroeg ik hen: "Hoe kan dat? Verklaar het me. Hoe is het mogelijk, dat u me precies dezelfde raad hebt gegeven als de communistische geheime politie me gaf?" Zij zeiden ook tegen me: "Predik Christus en spreek niet over het communisme."

De gewone christenen en Joden voelen eenvoudig, dat ik hun de waarheid vertel, en ze reageren er op en ze wenen.

Maar de communisten trekken zich van hen niets aan, omdat ze weten, dat niet zij beslissingen nemen. Wat de topleiders betreft — niet allen, maar velen van hen — ik weet niet hoe ik mijn woorden moet afwegen, maar ze waren niet op onze kant.

Ik ben als een naïeveling naar Amerika gekomen. Ik geloofde het als men mij zei: dit is een leider van de Wereldraad of van de Nationale raad of van de Presbyteriaanse kerk of van de Lutherse kerk. Ik geloofde, dat hij een vertegenwoordiger is van Christus op aarde, en ik ging naar hem toe als naar een broeder. Ik vond bij hen niet het medeleven van Christus voor de gemartelde kerk. Ik kan niet in werkelijkheid spreken over wat er gebeurt in het communistische kamp. Ik ben slechts een mens. Als u slaapt — ik kan niet slapen omdat ik hoor wat daar gebeurt. Als ik naar een kerk ga hoort u daar de liederen. Ik hoor de kreten

van de gemartelde slachtoffers.

Er bestaat een ander lied, dat gezongen wordt in de communistische landen. "O, o, o, sla niet, sla niet." Dit is een christelijk lied, dat ik veertien jaar lang dag en nacht gehoord heb. Ik hoor het zelfs nu nog, het lied dat daar gezongen wordt. Ik word er emotioneel bij betrokken. En ik denk, dat iedere christen het moet voelen zoals ik. Wij christenen zijn één lichaam. En zelfs als u geen christen bent, u bent een mens en u moet mede voelen met een ander mens. Ik voel mee met een moslim. Ik voel mee met een communist, als hij gemarteld wordt. Ik voel mee met een misdadiger. Een misdadiger moet niet worden gemarteld.

Ik ben in Philadelphia geweest. De kranten kondigden een openbare rally aan tegen Vietnam. Ik heb nooit een openbare rally gezien tegen de regering van ons land. Zoiets bestaat niet in het communistische kamp.

Dus ging ik er uit nieuwsgierigheid heen en ik stond bij de preekstoel. Een presbyteriaanse dominee leidde de rally. Zolang hij sprak tegen Johnson en tegen de oorlog had ik er niets mee te maken. Ik ben een vreemdeling. Ik zal me nooit bemoeien met interne Amerikaanse zaken.

Maar toen begon hij het communisme te prijzen. Dit kon ik niet aanhoren. En daar hij een kleine man was en ik groot, deed ik alleen maar zo (een gebaar) en hij stond niet meer op de preekstoel. Ik stond op de preekstoel. En ik zei tegen hem: "Hoe durft u de communisten te prijzen. De communisten martelen christenen."

Hij vroeg: "Wat weet u van het communisme af?"

Toen hij me vroeg: "Wat weet u van het communisme af?" zei ik: "Ik ben doctor in het communisme en ik zal u mijn doctorsbul laten zien."

Hierbij ontkleedde ik me tot de gordel. Ik liet het hem zien. Ik heb achttien gaten in mijn lichaam. Ik wist niet, dat het tegen de wet is in uw land om zich in het publiek te ontkleden. Ik zei terwijl ik de littekens liet zien: "Dit hebben de communisten me aangedaan."

Dus vroeg men mij: "Waarom hebben ze u dit aangedaan?"

Ik zei: "Omdat ik een moordenaar ben. Denkt u dat moordenaars moeten worden gemarteld? Is Oswald gemarteld? Is Ruby gemarteld?"

En ik vroeg de toehoorders: "Denkt u dat moordenaars moeten worden gemarteld?"

De toehoorders zeiden: "Neen."

"Welnu", zei ik, "ik ben nooit aangeklaagd wegens moord. Ik ben een geestelijke, net als hij, en dit is een Judas. Hij prijst het communisme in plaats van Jezus."

En toen jouwden zijn aanhangers hem uit als een Judas. Iemand sneed het snoer van de microfoon door en de politie nam me mee naar buiten.

De voorzitter: Dominee, ik bedoel niet dat wat ik ga zeggen tegen uw getuigenis is gericht, maar u zegt dingen, die moeilijk te geloven zijn hier.

Wurmbrand: Ja, dat weet ik zelf wel. Er gebeuren ongelooflijke dingen. Er zijn sommige Amerikaanse geestelijken die het communisme prijzen.

De voorzitter: Ik kan me niet voorstellen van verantwoordelijke godsdienstige mensen, dat ze niet willen dat u tegen het communisme spreekt en dat ze u waarschuwen uw mond te houden. Dat is voor mij niet te geloven.

Wurmbrand: Welnu, als u het me wilt toestaan, zal ik u de documenten laten zien, uitsluitend van de Sovjet pers, niet van mij, waarin ze spreken over het veroordelen van christenen. Als ik die kranten kan lezen, kan iedereen in Amerika ze lezen en ze laten

vertalen.

Ze spreken over het ontnemen van kinderen aan hun ouders omdat die hun van Christus verteld hebben. Hoe zou u het vinden als uw kinderen u werden afgenomen? Hier is het wat de Sovjet pers zegt. Ik zal u al deze documenten geven. Ze spreken over het in beslag nemen van Bijbels. Ze spreken over alle gruwelen, die ze bedrijven.

Ik ben met zulke documenten naar christelijke leiders gegaan, maar sommigen van hen hadden het druk met iets anders: met het demonstreren voor het Witte Huis tegen de oorlog in Vietnam. Ik spreek hier niet over voor of tegen de oorlog. Ik wil me hier niet in mengen, maar waarom hebben ze niet gedemonstreerd voor de Russische ambassade voor hun christenbroeders, die vervolgd worden?

Ik zal u de documenten geven. U zult zien, dat ze bestaan. En als de één of andere kerkleider hierover verkeerd is ingelicht, dan heeft hij nu van mij de informatie, en ik ben bereid te komen debatteren met leiders van uw communistische partij, met leiders van uw kerkorganisaties, die zeggen dat daar vrijheid van godsdienst is. Dan moeten ze mijn documenten weerleggen.

Ze kunnen mij tegenspreken, maar niet de documenten. Socrates zei: "Ik kan weerlegd worden, maar de waarheid niet." U bent met Socrates gauw klaar, dat hij homoseksueel was, maar met zijn filosofie kunt u zo niet afrekenen. Met mij kunt u afrekenen. Ik ben een zondaar. Maar wat dan met de documenten, die ik uitdeel? Iemand heeft me een brief geschreven: "Ik weet een zonde van u uit 1930." Hij kan die van een Roemeen gehoord hebben. Deze woorden bevatten een dreigement en de hoop, dat ik in de toekomst me rustig zou houden.

Mijn antwoord is: In 1930 was ik twintig jaar oud, en ik was geen christen. Ik kan u een lijst geven van vijftig zonden, die ik in 1930 bedreven heb, en van nog vijftig zonden, die ik vandaag bedrijf. Geloof u niet in de vergeving van zonden door het bloed van Jezus? Hoe kan een christenleider herinneren aan een zonde, die allang is afgewassen in de doop? Ik ben een zondaar — ik weet het zelf, niemand hoeft me daaraan te herinneren — maar de feiten, die ik geef aangaande communistische geloofsvervolging kunnen niet worden tegengesproken. Deze feiten moeten bekend worden aan de kerkleden, aan Amerika, aan de hele vrije wereld. We worden daar verdrukt. We worden getiranniseerd. Ik breng u de kreet van de verdrukten. Als u het me wilt veroorloven, zal ik u een document laten zien.

Smith: Mijnheer de voorzitter, dominee Wurmbrand heeft enkele maanden geleden zo'n vijftig documenten aan het comité gezonden, die we ter sprake dachten te brengen met zijn getuigenis vandaag. Deze documenten zijn in de Russische taal. Op verzoek van het comité heeft de Bibliotheek van het Congres Engelse vertalingen van de documenten klaargemaakt. Dominee Wurmbrand heeft evenwel documenten meegebracht van recenter datum dan die daarvoor zijn gestuurd, die hij ons zal geven met zijn getuigenis.

Daar het comité geen tijd gehad heeft de Engelse vertaling van de documenten te krijgen, zal hij de inhoud van elk samenvatten als hij die geeft. Er is verzocht, dat al deze documenten, zowel die vooraf zijn gezonden als die hij vandaag zal geven, worden ontvangen en in het verslag worden opgenomen, waarbij later beslist zal worden of ze zullen worden weergegeven als bewijsstukken. (De bewijsstukken, die overlegd zijn door Ds. Wurmbrand, zijn in de dossiers van het comité vastgelegd.)

De voorzitter: Welnu, ik kan begrijpen, dat deze documenten, die uit Rusland of waarvandaan ook afkomstig zijn, en die deze dingen vertellen, ik kan begrijpen, dat deze

nauwkeurig zijn, maar ik zeg nogmaals dat ik niet kan geloven, dat een verantwoordelijke kerkleider of een verantwoordelijke man in Amerika zou trachten uw spreken tegen het communisme te smoren.

Wurmbrand: Het woord "kerk" is een dubbelzinnig woord. Er bestaat een kerk, de Bruid van Christus. Ik heb gezien hoe ze stierf voor Christus en Hem liefhad. En er bestaat een geïnstitueerde kerk, waarin men leider wordt omdat men academische kwaliteiten heeft, en niet omdat men brandende liefde tot Christus heeft, een kerk, waarin geen tranen bestaan voor hen, die lijden, geen vreugde over christelijke overwinningen.

De wezenlijke kerk weent met ons en jubelt met ons. En nu, als ik u mag geven, ik heb die gekozen over

Tuck: Tenzij er door de raadgever bezwaar tegen de procedure wordt gemaakt, moogt u verder gaan.

Smith: Dominee Wurmbrand, u hebt de verklaring van de voorzitter bij de opening gehoord, waarin hij aangaf dat de communistische partij van de Verenigde Staten, in tegenstelling met zijn reeds oude propagandaverklaring over de onverenigbaarheid van communisme en godsdienst, nu beweert dat christendom en communisme samen kunnen gaan; dat christenen met communisten moeten samenwerken en dat kunnen doen tot hun welzijn. Citerend uit Herbert Apthekers stuk, dat hij heeft geschreven in het tijdschrift Political Affairs van Juli 1966 — dit tijdschrift is een officieel orgaan van de communistische partij van de Verenigde Staten —

Wurmbrand: Ik ken het.

Smith: en Herbert Aptheker is de erkende theoreticus van de communistische partij in de Verenigde Staten. Ik citeer: "Het marxisme is natuurlijk tegen godsdienstvervolgung; het is tegen dwangmethoden tegen de godsdienst." Ik citeer ook ,van een schrijfster, Miss Betty Gannet, een hooggeplaatste functionaris van de communistische partij U.S.A., functionaris en tegenwoordig redactrice van Political Affairs, die schrijft over het onderwerp: "Godsdienst in de U.S.S.R.", in hetzelfde julinummer van Political Affairs.

Ik citeer: In tegenstelling met algemeen voorkomende foutieve opvattingen in ons land heeft de Sovjet-Unie nooit wetten uitgevaardigd om de gewetensvrijheid of het recht van de openbare eredienst te beperken. Anderzijds heeft ze de godsdienstvrijheid niet alleen uitgeroepen, maar ook gegarandeerd. En dat "geen machtsorgaan van de Sovjet anti-religieuze propaganda heeft gevoerd."

Hebt u nu documenten bij u, die hierop betrekking hebben om te bewijzen, of deze verklaringen waar of vals zijn?

Wurmbrand: Ik heb allereerst de leerstellige uitspraken van onze communisten. Hier in Amerika vermelden ze wat u gelezen hebt. Toen de communisten aan de macht kwamen in Roemenië waren ze zeer zwak en speelden ook de rol vrienden van de godsdienst te zijn. We hadden een communistische partij van maar tienduizend leden toen ze begonnen te regeren. Ze zijn bedrogen door de Russen. Vishinsky kwam bij onze koning, sloeg met de vuist op de tafel en zei: "U moet deze regering benoemen." Nu hebben de communisten, daar ze zo zwak waren, in Roemenië in het Parlementsgebouw een congres van de godsdiensten bijeen geroepen. Er waren vierduizend priesters, predikanten, rabbi's, imans, van allerlei godsdiensten. De Eerste Minister van de communistische regering, Petru Groza, hield een rede en zei: "O ja, vroeger is de godsdienst in Rusland slecht behandeld. Dit is allang voorbij. U zou aan onze zijde moeten staan." Dat was in 1945.

"U moet aan onze zijde staan. Wij zullen de religie ondersteunen."

En de Minister van Binnenlandse Zaken, Teohari Georgescu, een oude communist, sloeg grote kruisen en kuste ikonen. We hebben dat gezien. En er waren priesters, die hem geloofden, vierduizend priesters en predikanten juichten de communistische Eerste Minister toe. Er was slechts één predikant van de vierduizend, die daar ter plaatse protesteerde. Eén predikant uit vierduizend. Deze ging naar de gevangenis. U hebt hem vandaag voor u.

Overal zeggen de communisten, dat ze vrienden van de godsdienst zijn, totdat ze de macht hebben.

Nu zal ik u laten zien wat ze doen nadat ze aan de macht komen. Ik heb hier honderden documenten. Ik zal ze niet allemaal laten zien. Ik heb alleen die uitgekozen uit '67, en de laatste dagen van '66, maar ik heb er ook uit '65 en '64 en daarvoor.

Allereerst twee leerstellige uitspraken. Op de 12e januari 1967, in de Pravda. Dat was enkele dagen voor Podgorny de paus bezocht:

Geheel overeenkomstig leninistische tradities schenkt onze partij voortdurend grote aandacht aan de problemen van het atheïsme. De strijd tegen godsdienstige overblijfselen draagt niet het karakter van een campagne als een op zichzelf staand of eenmalig gebeuren. Het is eigenlijk een onafscheidelijk deel van de gehele ideologische activiteit van de partijorganisatie. De partij richt zijn gehele organisatie en zijn ideologische instellingen op agressieve atheïstische activiteit.

Het partijblad: Communist van de strijdkrachten van februari '67 schrijft:

Godsdienst en wetenschappelijk communisme hebben niets gemeenschappelijks en kunnen ook niet met elkaar in betrekking staan, zoals bewezen is door geleerden van het marxisme-leninisme. In de toekomst zullen alle vormen van religie op de vuilnisbelt der historie worden geworpen.

"Alle vormen van religie", ook deze vorm van religie, die samenwerkt met het communisme. Nu zal ik u de gevallen geven van veroordeling van christenen. Hier is de krant. Ik zal ze u ter beoordeling geven.

Bakinsky Rabotshii (De arbeider van Baku), een Russisch communistisch blad van de 20ste februari, een artikel met de titel: "De fanatici moeten hun hand niet op kinderen leggen." Ze beschrijven er een demonstratieve rechtspraak in Mir Bashir. Een demonstratieve rechtszitting wordt niet gehouden in een rechtszaal, maar in een grote zaal. Ze dwingen honderden arbeiders van alle fabrieken en studenten, die bij te wonen. Je moet er zijn. Je moet de beschuldigen uitjouwen. De beschuldigde in deze zaak is Vassily Romanov van Armenische afkomst. Zijn misdaad, zegt de krant, is dat hij vele kinderen en jonge mensen voor Christus heeft gewonnen. Hij preekte over het laatste oordeel en de naderende wederkomst van Christus. Zijn ergste misdaad is dat hij gezegd heeft: "We moeten onze vijanden liefhebben." Dat is een misdaad.

Mijn zoon heeft op een communistische school gegaan. Weet u hoe hij in de lagere klassen rekenen leerde? "Als je van 22 Amerikanen er 18 hebt doodgeschoten, hoeveel blijven er dan over? Daarom moeten ze zich verzetten tegen het liefhebben van de vijand.

Romanov is veroordeeld overeenkomstig artikel 141 van het wetboek van strafrecht van de Sovjetrepubliek van Azerbajan, een artikel dat bestaat in 1967. En de Amerikaanse communisten zeggen, dat er geen wet bestaat, die iemand verbiedt godsdienstig te zijn, of iemand verbiedt over Christus te spreken.

U zult dadelijk nog meer artikelen zien.

Deze Romanov heeft kinderen de godsdienstige films laten zien, die binnengesmokkeld zijn. De zendingsorganisatie, waartoe ik behoor, werkt ook ,aan het in het geheim binnenbrengen van godsdienstige films in communistische landen. Romanov heeft kinderen geleerd zielen te winnen en op school met de hand geschreven godsdienstige liederen te verspreiden.

Dan zegt het artikel: "We dulden godsdienstige sekten, zo lang ze niet onze jeugd beroeren." Ze geven er niet om als een oude vrouw van zeventig jaar gelovig wordt.

De krant zegt verder, dat kinderen van Adventisten op zaterdag niet op school willen komen. Kinderen winnen elkaar voor Christus, en de leerling Alexander Zhukov weigerde onder invloed van het christendom de rode vlag te dragen.

Onze jeugd draagt de rode vlag niet, omdat ze weet dat die bevlekt is met het bloed van christenen. Zo reageert onze jeugd.

Ik kan niet genoeg mijn bewondering uitdrukken voor onze jeugd. Bij ons op een school leerde de leraar, dat de mens van de apen afstamt. Toen vroeg hij de leerlingen: "Wat denken jullie daarvan?"

Er stond een meisje op die zei: "Kameraad leraar, ik ben u dankbaar voor wat u ons vandaag geleerd hebt. Ik heb me altijd afgevraagd hoe het komt, dat de communisten zo slecht zijn. Nu hebt u het me uitgelegd. Ze stammen van de apen af."

Pravda Vostoka (De waarheid van het oosten), nog een communistische krant, van de 22ste oktober '66. De titel van het artikel is:

"Je wordt niet om je geloof veroordeeld, Hrapov."

Neen, hij wordt niet veroordeeld om zijn geloof. In het begin van het artikel zegt de verslaggever: "Ik heb met de beschuldigde gesproken. Hij zegt dat hij lijdt voor zijn geloof. Dat is niet zo."

En nu zegt de verslaggever waarom Hrapov lijdt. Hrapov, Bohn, Hartfeld, een Jood, en anderen waren lid van een onofficiële kerk te Tasjkent. Dat zijn de Baptisten, die het 'niet op een akkoordje willen gooien met het communisme. Ze gaven een geheim godsdienstig tijdschrift uit. Het heette The Herald of Salvation ("De heraut der behoudenis"). Nu worden deze beklagden er van beschuldigd, dat ze de volgende misdadige zinnen in dit tijdschrift hebben verspreid. "De opgestane God wenst ons allen te bevrijden van de slavernij der afhankelijkheid van de wereld." "Iedere vriendschap van de wereld is geestelijk overspel." Hrapov heeft de "Broederlijke gemeenschap van Christenjeugd" georganiseerd, zoiets als uw YMCA. Hij had een geheime drukpers voor christelijke lectuur. En de kinderen weigerden onder zijn invloed rode halsdoeken te dragen. Dat zegt de Sovjet pers op de 22ste oktober 1966.

Ik laat u de portretten zien. Uit de Pravda Ukrainy van de 4e oktober 1966. Het is het portret van één der grootste helden van het christelijk geloof in Rusland, Prokofiev. Hij is al dertig keer gevangen geweest om het houden van geheime zondagsscholen voor kinderen. Hij werd vrijgelaten. Hij begon opnieuw. En nu staat hij met anderen weer voor het gerecht.

Sovetskaya Rossida van de 23ste augustus 1966. "Maak hier een eind aan."

Dat is de titel van het artikel. Ze beschrijven een rechtzitting in Rostov aan de Don. De beklagden worden ervan beschuldigd, dat ze een godsdienstige demonstratie op straat hebben georganiseerd op de 2de mei '66 en dat ze op die datum veertig jongens en meisjes gedoopt hebben. Wat een schandaal. Jongens en meisjes dopen! Ze hadden ook een geheime drukpers.

De communistische krant zegt: "De beklagden hebben op hun geweten het organiseren van een zondagsschool voor kinderen, waarin kinderen van acht tot elf jaar werden onderwezen in het Woord van God. Ze worden veroordeeld op grond van artikel 142 van het Wetboek van strafrecht van de Russische Republiek."

Wie moet ik nu geloven? Mijnheer Aptheker of de Russische pers? Wie kent het communisme beter?

De communistische partij van Amerika zegt, dat er geen wet tegen de religie bestaat in de Sovjet-Unie, en ik heb u al bewijzen gegeven van veroordelingen op grond van artikel 141. Nu hebben we artikel 142. De zes werden veroordeeld tot verschillende gevangenisstraffen, zegt de krant. Ze zeggen niet voor hoe lang.

Het kan wel twintig jaar zijn.

Ze hebben veertig jongens en meisjes gedoopt, waaronder een medisch student, een student in de techniek, leden van de communistische jeugd. De communistische krant zegt, dat de getuigen à décharge "een fanatieke houding aannamen."

In de geheime lectuur, die onder de jeugd verspreid wordt, roepen ze op tot actieve propaganda voor godsdienstige opvattingen en ze zeggen: "Neem het geestelijk zwaard, het Woord van God, ter hand."

Ze zeggen, dat de Baptistische boeken gevaarlijk zijn. Eén zin waarop aanmerkingen gemaakt worden is: "Neem de kinderen mee naar begrafenissen, opdat ze zien, dat het geen zin heeft bezig te zijn met ijdele dingen."

Ik moet zeggen, dat ik tot het christendom bekeerd ben door het gaan over kerkhoven. Ik zei tot mezelf: ik zal eenmaal dood zijn. Er zal sneeuw vallen op mijn graf. Ik heb hier politieke en allerlei andere idealen, en ik zou graag geld hebben en meisjes, en eenmaal zal het eind zijn een lijk in een graf. Toen ontmoette

ik iemand, Die eeuwig leven kan geven. Ik heb Christus gevonden.

Wel, dit zijn de misdaden, waarvoor u in Rusland in de gevangenis wort gezet. De leider van de ondergrondse kerk is ingenieur. We hebben er Russische intellectuelen bij, we hebben studenten, ingenieurs. Ze leren de kinderen in de Bijbel lezen. Maar daarna gooien deze kinderen hun rode halsdoeken af.

De Heraut der Behoudenis, die wel een heel grote oplaag moet hebben, al is hij illegaal, leert moeders een tegengif te geven tegen het materialisme. Onder de invloed van dit tijdschrift zegt een kind: "De atheïsten zijn onze vijanden." De communisten zeggen, dat de geest van de godsdienstige opvoeding onmaatschappelijk is.

Hier is nog een krant. De Pravda Ukrainy van 12 juli '66. De titel van het artikel is: "Loon naar werken." Weer een demonstratieve rechtzitting in de stad Nokolayev tegen Zaitshenko, Maria Gakimenko en anderen. De namen van deze martelaren zouden door alle christenen hier genoemd moeten worden. We weten van St. Theresia en St. Basilius en St. Martinus van honderden jaren geleden, en de hedendaagse martelaren worden nooit genoemd.

Ik zei tegen één van de grootste Amerikaanse kerkelijke leiders: "Ik heb hier in mijn zak de lijst van honderdvijftig protestantse predikanten, die de laatste tijd naar Siberië verbannen zijn. Niet allen zijn daar aangekomen. Sommigen zijn onder martelingen gestorven." Hij heeft niet om de lijst gevraagd. Toen ik hem vroeg: 'Maar wilt u ze niet op uw gebedslijst hebben? Hoe komt het, dat u me niet om deze lijst vraagt? Wat doet u?' vroeg hij me nog niet om die lijst.

Zij, die het laatst door me genoemd zijn, werden veroordeeld tot vijf jaar gevangenschap. Het waren Pinksterbroeders.

De Pravda Ukrainy van 4 oktober '66. Er staat een artikel in met de titel: "De wet is voor iedereen geschreven." In Kiev zijn veroordeeld Bundarenko, Velitchko, Overtshuk en anderen op grond van artikel 138 van het Wetboek der Ukrainische Republiek. Dus iedere republiek heeft een artikel tegen de godsdienst in zijn wet. Ze hebben vele republieken.

De beklaagden zijn ervan beschuldigd, dat ze gezegd hebben: "Als de kerk zich onderwerpt aan menselijke verordeningen, verliest ze Gods zegeningen." "De officiële leiders van de Baptistenkerk onderwerpen zich aan de communisten." "In onze dagen beveelt satan en aanvaardt de kerk allerlei besluiten, die Gods gebod tegenspreken." Ze hebben de atheïstische begrafenis van een christelijk kind verboden. Ze zeggen, dat de jeugd zich om Christus moet scharen. Ze hebben twee tot drie jaar strenge gevangenschap gekregen.

De laatste zin van het artikel in de krant is:

"In ons land wordt niemand veroordeeld voor zijn godsdienstige overtuiging. Maar niemand heeft het recht de Sovjetwet te overtreden." Dat is hun gedachtegang. Ze zeggen, dat deze Hrapov en anderen niets anders gedaan hebben dan de godsdienst verbreiden. O ja, de godsdienst is vrij, maar je mag de wet niet overtreden. En de wet zegt, dat je de godsdienst niet mag verbreiden.

Als ze in Rusland zo kunnen liegen in een artikel, dan zijn de leugens van de communisten in Amerika inderdaad erg gering.

De Sovjetskaya Rossiya van 22 november '66. Een rechtszaak tegen drie dames, die ook kinderen hebben onderwezen. Kinderen gingen zelfs in het geheim van huis om naar de zondagsschool te gaan. En de kinderen zeiden tegen hun moeders: "Als u me daar niet heen laat gaan, ga ik het huis uit."

Ik zelf heb in Roemenië een mooi geval gehad van een jong meisje, dat onze geheime zondagsscholen bezocht. Toen verboden haar ouders het. Ze zei: "Als u het me verbiedt, eet ik niet meer." En ze leed drie dagen honger. Toen werden de ouders bang en zeiden: "Ga, maar eet dan." Ze was hun enige dochter. Ze zei: "Nee, ik ga niet, tenzij u meegaat" en ze bracht haar ouders ook tot Christus.

In het communistische kamp strijden de kinderen voor Christus. De communisten beroemen er zich in dit artikel op dat ze deze drie dames in de gevangenis gezet hebben.

In Amerika hebben de kerkleiders zelfs bestreden, dat er een ondergrondse kerk bestaat. Nu is hier een ondergronds traktaatje, dat gedrukt is in de geheime drukpers in Rusland (hij laat het blaadje zien). In Rusland zijn geheime drukpersen, geheime zondagsscholen, dus er bestaat zeker een ondergrondse kerk. Ik vroeg mezelf af: "Indien er zulk een machtige ondergrondse kerk bestaat waarover de Sovjet pers schrijft, en er zijn zo'n honderd andere artikelen over — ik wil uw tijd niet in beslag nemen — waarom is de ondergrondse kerk dan niet vertegenwoordigd in de Wereldraad van Kerken? Waarom wordt de ondergrondse kerk nooit uitgenodigd hier in Amerika om vertegenwoordigers te sturen? Metropolitaan Nikolai komt, en anderen. Ze moeten welkom zijn. Ik heb iedereen lief. Maar waarom worden de helden van de ondergrondse kerk nooit uitgenodigd? En zelfs toen één lid van deze kerk kwam, wilden sommigen van uw Amerikaanse kerkleiders, dat hij zich stil hield. Wat mij betreft, ik heb me niet stil gehouden in communistische gevangenissen en ik houd me niet stil hier.

Dit zijn de feiten over het veroordelen van christenen. Ik heb een boek gepubliceerd: De ondergrondse kerk gemarteld voor Christus, met feiten over de vervolging, uit de Sovjet

pers genomen. En in mijn tweede boek, Brieven van Wurmbrand zullen er nog meer feiten zijn uit dezelfde bron. Iedereen kan me schrijven naar Post Box 11, Glendale, Californië, 91209 en ik zal hem op de hoogte houden van de feiten. Dan zal er geen onzekerheid meer zijn.

Tuck: We nemen vijf minuten pauze.

(Leden tegenwoordig tijdens de pauze: De volksvertegenwoordigers Tuck en Roudebush van het sub-comité, en ook de volksvertegenwoordigers Ashbrook en Clawson).

(Er werd een korte pauze gehouden).

(Leden, die tegenwoordig waren toen men weer bijeen kwam: Devolksvertegenwoordigers Tuck en Roudebush van het sub-comité en ook de volksvertegenwoordiger Clawson).

Tuck: De zitting van het comité wordt heropend.

U moogt doorgaan.

Smith: U moogt verder gaan met uw voordracht, Mr. Wurmbrand.

Wurmbrand: Nu, ik denk wel, dat deze feiten over het veroordelen van christenen voldoende zullen zijn. Als iemand wil weten hoe de gevangen christenen behandeld worden, zou ik ze willen vragen bij me te komen, dan zal ik ze mijn lichaam laten zien.

Toen Christus door Thomas niet geloofd werd, ontkleedde Hij Zich eenvoudig. Ik poch niet over de littekens, die ik heb. Het zijn niet de mijne, het zijn tekenen van de martelingen van mijn vaderland en van mijn kerk.

In het communistische kamp komen elk jaar martelaars. Hmarof Kulunka is maar drie maanden in de gevangenis geweest. Zijn lijk is teruggegeven aan de familie. Hij had brandwonden aan handen en voeten. De onderbuik was opengescheurd en hij had kwetsuren over zijn hele lichaam.

Hier laat ik u de afbeelding zien van de gevangenis van Kazan, waar vele christengevangenen worden opgesloten. En hier is het eiland Nova Zembla.

Ik heb me dikwijls afgevraagd hoe het zit, dat het arme Rusland kan wedijveren met Amerika in het maken van projectielen en raketten. Ik kan niet wedijveren met Rockefeller, hoe kunnen zij het?

Heel eenvoudig. Ze werken met slavenarbeid. U moet voor een ingenieur 20.000 of 30.000 dollar betalen. Zij arresteren hem. Dan werkt hij zonder loon. Hij wordt geslagen en gemarteld. En op het eiland Nova Zembla werken christengevangenen aan raketten en projectielen.

Dit is de foto van maarschalk Warenzoff, die aan het hoofd staat van de slavenarbeid voor het produceren van projectielen.

Ik heb gesproken over de gevangenis, en het is erg om gevangen te zijn, maar hier komt een veel groter tragedie dan gevangen te worden gezet. Ik zal u laten zien wat de Sovjet pers zegt over kinderen, die van hun ouders worden afgenomen. Ik weet wat dit voor mij heeft betekend.

Geloof me, in de winter drukte ik mijn blote borst tegen de ijsskoude ijzeren tralies om het vuur van verlangen naar mijn kind te blussen. Ik weet wat het betekent je kinderen jarenlang niet te zien.

En nu heb ik hier de 'Znamya Gunosti, een Moskovische krant van 29 maart '67. Ze noemen de zaak van mevrouw Antonina Ivanovna Sitsh. Het gerecht in Kaliningrad heeft haar uit de ouderlijke macht ontzet en heeft haar zoon Vhesheslav van haar afgenomen omdat ze deze zoon zei, dat hij van Christus moest getuigen op school, en zijn ogen moest sluiten zo dikwijls er atheïstische films werden vertoond, om niet naar deze vuiligheid te kijken. Dat zou ik de Amerikaanse kinderen ook willen aanbevelen, als er soms vuiligheid wordt vertoond op de t.v.

Wegens zijn christelijke houding werd Vhesheslav aan zijn moeder ontnomen. Nu zegt de krant, dat deze mevrouw Sitsh een tweede misdaad heeft gepleegd. Ze heeft niet alleen, haar kinderen geleerd christen te zijn, maar ze heeft haar kind gestolen uit de atheïstische kostschool en hem naar de stad Vitebsk gestuurd, naar broeders in het geloof.

Maar daar werd hij ontdekt, omdat hij op school weer getuigde van Christus. Hij werd terug gebracht. Met medewerking van iemand van de staf van de atheïstische kostschool smokkelde de moeder voor hem een aantekenboek met Bijbelverzen in miniatuur naar binnen. En nu heeft haar tweede kind Leonid, acht jaar oud, die weet, dat zijn broertje van mama afgenomen is, ook tot zijn onderwijzer gezegd: "Ik heb medelijden met u. U zult naar de hel gaan omdat u niet gelooft." En hij heeft de rode ster van de muur getrokken.

Hier is het tragische geval van Kolya Sviridov. Dat is een kind van negen jaar. Hij toont een voor zijn leeftijd uitzonderlijke vroomheid. Het blijkt uit het artikel, dat hij van de oude koninklijke familie van Rusland schijnt te zijn.

Wegens zijn buitengewone vroomheid werd hij van zijn moeder afgenomen, maar op de atheïstische kostschool bleef hij bidden, dus gaven ze, hem in handen van kapitein Hutorin van de communistische geheime politie. Een kind van negen jaar in de handen van zo'n brutaal!

De officier van de communistische geheime politie dreef het kind aan tot het zeggen: "Er zijn geen goden." Maar de Komsomolskaya Pravda van de 22ste mei is er niet zeker van wat het kind bedoelde, omdat men het kind verteld had uit de mythologie, dat er goden bestonden van goud en marmer. Misschien bedoelde hij die. Hij zei niet, dat hij niet in God gelooft.

Toen zijn moeder hem mocht zien, vroeg hij: "Wie is die vrouw?" Hij wist het niet meer. Stel u voor wat dit kind heeft doorgemaakt! Op negenjarige leeftijd heeft hij al myocarditis. En hier in Amerika wordt de leugen verspreid, dat er godsdienstvrijheid is in het sovjetkamp. Deze, foto is uit de Doshkol'noye Vospitaniye van maart 1966. De geheime politie is een huis binnengegaan en heeft vier kinderen gegrepen in biddende houding. Ze publiceren het. De kinderen zullen aan hun moeders worden ontnomen.

Hier is een foto van de rechtszaak van Makrinkova. Zes kinderen zijn haar afgenomen. Wie kan zich voorstellen wat een lijden dat meebrengt.

Ik heb moeders gekend wier kinderen hen waren ontnomen. In een huis, dat vol was van het lawaai, van het gelach, van het gestommel van kinderen, daar is nu een grote stilte van God.

Ik heb deze moeders gezien; ze waren als versteend. Je kon niet met ze spreken.

Zes kinderen afgenomen, en dat wordt "godsdienstvrijheid" genoemd, zelfs door sommige westerse kerkleiders.

Hier is Ogonyok, een moscovisch tijdschrift. Lazarev heeft een geheime zondagsschool gehouden in zijn hutje, hier afgebeeld (hij laat een foto zien). Hiervoor wordt hij gedaagd.

Ik zou u veel van zulke voorbeelden kunnen geven. Ik heb er maar enkele uitgekozen

omtrent het feit, dat aan ouders hun rechten worden ontnomen.

Hier over de Bijbel. "De Bijbel is vergif." Men mag er geen hebben. Hier is Trud, een Moscovische krant van de 6e juli 1966. Ze geven de foto van honderden in beslag genomen Bijbels. Ze zeggen altijd: "We willen niet toelaten, dat het volk wordt vergiftigd." In dit artikel beschuldigen ze Mr. Murray, die één der directeuren is van de British European Christian Mission, en van de Amerikan Mission to Europe's Millions, waartoe ik ook behoor.

Ze hebben hem naar waarheid beschuldigd, dat hij geprobeerd heeft deze Bijbels in Rusland te brengen.

Hier is een met de hand geschreven Bijbel in het Lithaus. Ze schrijven hem met de hand over. Ze hebben geen gedrukte Bijbels. (Laat foto's zien.)

Er bestaat in Moskou een katholieke kerk. De Gaulle is daar geweest Hij gaat naar vele plaatsen. Hij zou in deze kerk deze catechismus hebben kunnen lezen. (Laat catechismus zien.)

Die is gestencild. Ze hebben geen gedrukte catechismus in de kerk van Moskou.

Hier is nog een verhaal uit de Ogonyok, een Russisch tijdschrift, het verhaal van ene mevrouw Persis, die in de gevangenis gezet is omdat ze kaarten en iconen maakte.

Nu ben ik zelf protestant. Wij hebben geen iconen, maar ik beschouw het als een misdaad iemand in de gevangenis te zetten omdat hij aan een icon gelooft en er één maakt. In Rusland wordt hij hiervoor gevangen genomen. Dat is de "godsdienstvrijheid" zoals die wordt bewezen uit de Sovjet pers.

Wat nu het communisme betreft, wie weet het beter? Pravda, Kosygin of Mr. Aptheker, de theoretikus van de Amerikaanse communistische partij? Wie van deze moet ik geloven? Aptheker zou naar Kosygin moeten gaan om af te spreken wat ze zouden zeggen.

Er werden getuigen tegen Jezus geroepen bij de rechtszitting, maar wat de ene getuige zei kwam niet overeen met wat de andere zei. Ik zou de communisten willen aanraden, als ze willen liegen, dat ze dan bijeen komen om af te spreken hoe ze zullen liegen.

Nu zegt iedereen een andere leugen. De Amerikaanse communisten spreken over godsdienstvrijheid in Rusland, maar worden gelogenstraft door hun Russische kameraden.

Wat betreft het sluiten van kerken. Mijn eigen kerk in Boekarest is nu een theater. Mijn kerk, de Roemeense Lutherse kerk in Boekarest, het vroegere gebouw van de British Church Mission, is een theater. Alleen een predikant kan weten — je houdt van je kerk zoals je houdt van een kind — wat dit betekent. Maar dat beweer ik nu wel. Nu de bewijzen.

De Sovetskaya Moldavia van 13 augustus 1966! Ik spreek nu met een beetje nationale trots. U weet wat Moldavië is. Het is een deel van Roemenië wat de Russen van ons hebben gestolen, ons Bessarabië.

Dit is één van de delen van de Sovjet-Unie waar de ondergrondse kerk het machtigst is. Ze konden ons de provincie afnemen, maar ze konden de godsdienst niet uitroeien. Hier is het artikel dat heet: "Waar de klokken luidden." Het artikel is van 13 augustus 1966. Het spreekt over het sluiten van de kerken in Nokolayev, in de provincie Orhei, en de kerk van Floreshti, in het dorp Cretzoaia, en andere. Ze hebben van sommige van deze kerken apotheken gemaakt, van andere scholen, van andere dansclubs. Ze zeggen het zelf.

Hier zijn afbeeldingen van verschillende kerken, die nu musea zijn.

Hier is de kerk van het Gewaad van de Maagd Maria. Dat is de kathedraal van de

Annunciatie — een museum. Dat is ook een afbeelding van diezelfde kathedraal. (Laat foto's zien.)

Hier is de nieuwe kerk te Klaipeda, voltooid in 1900. De toren is afgebroken en de kerk wordt gebruikt als concertzaal. De Vilnakathedraal is nu een kunstzaal. En hier hebben we een afbeelding van een concert in deze kunstzaal.

De Jezüietenkerk en het klooster zijn nu een warenhuis. En als u kerken wilt zien, die open zijn — kijk alstublieft naar een Lutherse kerk. Het dak is van gras (laat de afbeelding zien).

Tuck: Doe die in het dossier.

Wurmbrand: Ja, ze gaap er allemaal in.

Roudebush: Dominee Wurmbrand, u noemde enkele kerken die open zijn. U noemde geloof ik de katholieke kerk waar generaal De Gaulle de dienst bijwoonde in Leningrad.

Wurmbrand: Hij ging naar een kerk.

Roudebush: Kent u enige betrouwbare kerkleiders buiten de ondergrondse kerk in de communistische wereld? Weet u van enige eerlijke religieuze leiders buiten de ondergrondse?

Wurmbrand: Ja, ik zelf ben protestant, maar ik heb de waarheid meer lief dan het protestantisme. Ik moet allereerst hulde brengen aan kardinaal Wyszynski van Polen. Hij is gevangen geweest en hij gaat door het communisme te bestrijden.

Er bestaan ook zulke officiële kerkleiders. Er zijn sommige van de OostDuitse Lutherse bisschoppen, die in deze situatie verkeren, en dezelfde op zichzelf staande gevallen van Roemeense officiële Baptistische predikanten. Maar in het algemeen is de leiding van de kerken helemaal onder controle van de communisten, en ik zal u hier onmiddellijk de bewijzen van geven.

Roudebush: Maar dit is niet voor honderd procent waar? Er zijn enige echte leiders?

Wurmbrand: Er zijn er enige, ja.

Roudebush: Die zijn toegewijd aan Christus? Wurmbrand: Ja, bij uitzondering. In den regel is het anders. Als u me in Amerika vertelt, dat iemand predikant is bij de Lutherse kerk, weet ik dat hij een seminarie heeft afgelopen. U moet me dat niet in bijzonderheden vermelden. Anders kon hij geen dominee zijn.

Als u me vertelt, dat iemand officieel predikant is in een Roemeense of een Russische kerk, weet ik dat hij verklikker is voor de communistische autoriteiten. Zonder dat kun je het niet zijn.

's Zondags preek je. 's Maandags kun je geroepen worden bij de man, die genoemd wordt de vertegenwoordiger van de Regeringsraad voor de zaken van de godsdienst, en je bent verplicht te antwoorden op de vragen: "Wie is er in je kerk geweest? " Ze geven niet om die oude mensen. "Welke jonge mensen waren er in de kerk? " "Wie probeert zielen te winnen? " Als ze gebiecht hebben: "Wat hebben ze gebiecht? " "Wie bidt er aanhoudend? " "Wat is hun politieke houding?" Je moet dat allemaal zeggen.

Nu zijn er sommigen, die proberen zo weinig mogelijk te zeggen en de communistische autoriteiten te misleiden. Er zijn er zo. Er zijn er ook, die zeggen wat er gebeurd is, en er zijn er sommigen, die met welbehagen meer zeggen dan er gebeurt. Dat is voor hen een hartstocht geworden.

Dus in deze zin is er verschil.

De ondergrondse kerk is ook geïnfiltrerd door de communistische geheime politie, maar wij infiltreren van onze kant de communistische geheime politie ook.

Leden van de ondergrondse kerk doen dienst in de geheime politie. Leden van de

ondergrondse kerk worden leiders in de officiële kerk en vertellen ons wat daar gebeurt. Dit zijn zeer oprechte christenen.
Nu heb ik u de feiten gegeven over wat er gebeurt in het communistische kamp.

En wat zijn nu de officiële kerkleiders?

Karev is de algemene secretaris van de Russische Baptisten. Hij schrijft in Sovjet Life van juni 1963: Baptistische ouders hebben het recht hun kinderen op te voeden in de geest van het geloof.

Moet ik Karev nu geloven? Of moet ik geloven wat de Sovjet kranten zeggen, dat kinderen worden ontnomen aan hun ouders als zij ze een godsdienstige opvoeding geven?

De orthodoxe metropolitaan Pimen heeft Svetlana Stalina een Judas Iskariot genoemd omdat ze afvallig werd. Deze kerkleiders zijn verkapte communisten.

Orlov, de tweede voorzitter van de All Union Council van de Unie van Evangelische Christen Baptisten heeft gezegd:

"De Evangelische Christen Baptisten evenals alle andere christenen van de Sovjet-Unie zijn dankbaar en loven God, dat de Sovjet regering in de afgelopen veertig jaar gehandeld heeft naar de hoge idealen, die het christendom dierbaar zijn, want dat zijn ook de idealen, die eigen zijn aan het Evangelie."

Dus, de Sovjet regering heeft gehandeld overeenkomstig de hoge idealen van het christendom toen ze de Baltische landen, half Polen, Bessarabië stalen. Ze hebben gehandeld naar de hoge idealen van het christendom toen ze Hongarije binnenvielen. Ze hebben gehandeld naar het Evangelie toen ze onder Stalin miljoenen onschuldige mensen doodden. De Baptist Orlov keurt alle gruwelen van al deze jaren goed.

Nog een verklaring van deze zogenoemde Baptistische leider: "We hebben diepe eerbied voor onze Sovjet regering, die ons godsdienstvrijheid heeft gegeven en die beschermt tegen iedere schending. In ons land genieten alle kerken en godsdiensten een gelijke en volkomen vrijheid." Dit zijn de voornaamste feiten over Rusland, die ik u moest geven. Ik kan uren doorgaan, maar —

Smith: Ik denk dat het genoeg is. De rest zullen we ontvangen voor het verslag.

Tuck: De rest zullen we ontvangen als bewijsstukken in het verslag.

Wurmbrand: Ik heb veel andere documenten gegeven, mijnheer.

Smith: Dominee Wurmbrand, Roger Garaudi, de theoreticus van de communistische partij van Frankrijk, is aangehaald in het tijdschrift Look van 2 mei 1967, op blz. 36, dat hij deze verklaring heeft afgelegd bij zijn lezingen in de Verenigde Staten over de dialoog tussen christenen en communisten:

"Ze zeggen tegen ons, communisten: "Bied je hand aan wanneer je niet aan de macht bent en je vuist als je wel de macht hebt." In het begin kwam het marxisme in landen waar het christendom reactionair was, en men bestreed het als politieke partij en niet als godsdienst. Deze vrees voor vervolging is verspreid door elementen, die politiek zijn en niet godsdienstig." Welk commentaar zou u, met uw ondervinding, geven op deze verklaring?

Wurmbrand: Allereerst, in de artikelen, die ik u gegeven heb, brengen de communisten geen politieke beschuldiging in tegen degenen, die ze in de gevangenis hebben gezet.

Ze zeggen, dat ze enkel de godsdienst hebben verbreed. Ze beschuldigen deze mevrouw Sitsh niet, dat ze tegen haar kind iets contra-revolutionairs heeft gezegd. Ze heeft hem in het Evangelie onderwezen.

Zo zeggen ze ook, dat ze mensen hebben gevangen gezet enkel uit religieuze

overwegingen. Maar zelfs als wat Mr. Garaudi zegt waar zou zijn, wint hij er niets mee. Het is ook een misdaad iemand wegens politieke motieven te vervolgen.

Ze zetten niet alleen contra-revolutionairen, maar ook communisten gevangen.

Ik ben in de gevangenis geweest met Patrashcanu, de communistische leider van Roemenië, die het communisme daar aan de macht gebracht heeft. Hij is met me in dezelfde cel geweest en is gemarteld totdat hij krankzinnig werd. Toen is hij doodgeschoten. Anna Pauker, Vasile Luca en andere communistische leiders hebben met me in dezelfde gevangenis gezeten.

Ze hebben diegenen gevangen gezet, die hen aan de macht hebben gebracht. Ik zou aan Mr. Gus Hall en Mr. Aptheker en aan andere Amerikaanse communisten willen voorstellen, dat ze naar een kerk gaan en dat ze bidden tot God in Wie ze niet geloven, dat het communisme nooit aan de macht komt in Amerika, omdat ze vrij zijn zolang ze het kapitalisme in Amerika hebben.

Als het communisme aan de macht komt worden ze doodgeschoten. In Rusland, in Roemenië, in Bulgarije hebben de communisten de communistische leiders gedood.

In Bulgarije is Kostov opgehangen, in Hongarije Rajk.

Bij ons is Anna Pauker gevangen gezet. Trotsky, Zinoviev, en ga maar verder, allen doden ze elkaar.

Het is een godsdienst van haat.

Nu wat betreft de dialoog. Ik ben zelf een voorstander van de dialoog. Allereerg zouden de communisten naar de andere wererd moeten gaan en een dialoog moeten hebben met de bisschoppen en de christenen, die ze gedood hebben. Dat zou een interessante dialoog zijn. Bij ons zijn bijna alle katholieke bisschoppen onder martelingen gedood, en zijn er misschien twee of drie ontsnapt.

Bisschop Aftenie is in een krankzinnigengesticht gestorven. Ik heb hem vroeger gekend. Hij was niet krankzinnig, hij is het onder de marteling geworden.

Bisschop Durkowitz heb ik ook zelf gekend. Katholieken zeiden van hem, dat het aanraken van zijn gewaad genezend was. Deze man is in de gevangenis gedood.

Dus moeten ze maar naar de hemel gaan en daar een dialoog houden met hen, die ze gedood hebben en nu nog voortgaan te doden, protestanten en katholieken en orthodoxen.

In Rood China worden nu duizenden christenen gedood. De rode gardisten, die de diplomaten op straat kikkersprongen lieten maken, wat iedereen ziet, hebben in Chinese gevangenissen de oren en de tongen afgesneden en de benen geamputeerd van christengevangenen, als ze Christus niet verloochenden.

Iemand van wie gezegd is, dat hij deze beproeving heeft ondergaan, is een beroemde Chinese evangelische christen, de schrijver Watchman Nee. Ze moeten dan maar een dialoog met hem gaan houden. Dat zou de juiste soort van dialoog zijn.

Als iemand aanvalt, moet u vechten. Als een microbe me aanvalt, moet ik ertegen strijden. Aanvaarden de communisten dit?

Hier is de Kazakstanskaia Pravda van 4 maart 1967. De titel van het artikel is: "De school van de onverzoenlijken." Onder deze titel beschrijven ze het instituut van het wetenschappelijk atheïsme in Alma Ata, waar hun geleerd wordt "nooit verzoening, nooit vrede met het christendom."

Neen, je kunt geen eenzijdige vrede sluiten. De misdadige staat tegenover me met een geweer, en ik ben voor vrede. Maar als hij zijn geweer niet laat zakken, dan moet ik hem bestrijden en iets doen.

Sommige mensen zeggen: "We willen niet vechten." Maar de communisten vechten wel. Hier heb ik de lijst van alle boeken, die te Moskou tegen de godsdienst zijn verschenen. In januari '67, zoveel boeken tegen de religie, in februari '67, nog meer boeken tegen de religie, maart '67, april '67, mei '67. En uit de Semia I Shkola van januari '67: "De hele geestelijkheid is ongeletterd en oneerlijk." Dit zeggen ze in Rusland.

En hier zeggen ze tegen de geestelijkheid: "Kom alstublieft met ons diskussiëren en we zullen goede vrienden zijn."

Ik kan niet begrijpen hoe dit mogelijk is. Ik weet niet hoe u erover zult denken. Maar toen Soeharto in Indonesië aan de macht kwam, zijn er vele honderdduizenden communisten gedood.

Ik heb in de pers openlijk hiertegen geprotesteerd. Ik zei: "Ik heb onder de communisten geleden, maar ik kan niet toestaan, dat iemand wordt ter dood gebracht zonder dat hij veroordeeld is, wat hij ook gedaan heeft. Een rebel kan niet worden gedood voordat hij heeft terecht gestaan."

Ik heb hiertegen geprotesteerd. En nu zijn er christenen, die weten dat hun broeders in het geloof gemarteld worden. Ze kunnen al deze documenten krijgen. Ik ben een arm man en ik kon al deze vertalingen betalen. Zij hebben ook vertalers om dit te doen. Ze kunnen het weten en ze zouden hun broeders terzijde moeten staan. En ze zouden moeten zeggen tegen Mr. Garaudi en tegen Aptheker en tegen de andere communisten: "Wilt u een gesprek?"

Ga dan eerst naar Moskou, naar Peking, naar Boekarest, en spreek met uw eigen kameraden en zeg hun, dat ze de kinderen aan hun ouders moeten teruggeven." Kosygin heeft hier gezegd, dat Israël Jeruzalem moet teruggeven aan de Arabieren.

Ik heb in de Bijbel gelezen, dat geheel Jeruzalem aan Israël behoort. Hij zegt, dat de Israëliërs de veroverde gebieden terug moeten geven.

Waarom geeft hij sommige niet op? Hij heeft Lithauen genomen, Letland, Bessarabië, Hongarije. Waarom geeft hij ze niet terug? En waarom geeft hij de kinderen niet terug, die aan hun ouders ontnomen zijn?

Deze dialoog, ze is een leugen. En omdat er een toenemende belangstelling is voor dit gesprek, wens ik te zeggen, dat op een zitting van de Wereldraad van Kerken in Genève, aarts priester Borovoi van Rusland gezegd heeft met deze zelfde woorden, dat Rusland een voorbeeld is van "gelukkige samenwerking tussen de communistische revolutie en christenen."

Toen heb ik geschreven aan een leider van de Wereldraad van Kerken en ik heb gezegd: "Ik kan wat Borovoi gezegd heeft onderschrijven. We hebben heel gelukkig samengewerkt. Wij hebben onze rug gegeven en zij gaven de zweepen. Wij hebben onze vrijheid gegeven en zij gaven de kerkers. Wij hebben onze kinderen gegeven en zij hadden de vreugde ze op te voeden op atheïstische manier. Wij hebben onze nekken gegeven, en zij gaven er de kogels voor. Dat is de samenwerking geweest."

In deze hele Wereldraad is er niemand geweest om deze Borovoi een klap te geven.

Toen Arius op het Concilie van Nicea zei, dat Jezus niet God is, stond de heilige Nicolaas op en gaf hem hiervoor een klap. En de legende van de orthodoxen zegt, dat de maagd Maria verscheen en hem zijn bisschopsgewaad aantrok; dit bewijst dat er sommige gevallen zijn, waarin je niet anders kunt reageren.

Niemand heeft Borovoi uitgejouwd.

En toen aartsbisschop Nikodim zei, dat er volle godsdienstvrijheid is in Rusland, hoewel zijn kameraden van de Sovjet pers zeggen, dat het niet waar is, kuste één van de grootste

Amerikaanse kerkleiders hem.

Wat moet ik nu van deze dingen zeggen? Ik moet zeggen, dat ik in Amerika meer lijd dan ik geleden heb in communistische gevangenissen.

In communistische gevangenissen was ik met Jezus. Ik vergat dat het communisme bestond. Als er een kind is gestorven, sluit het litteken zich na een paar jaar enigszins en men is niet meer zo bedroefd. Maar als u een kind ziet sterven, dan is dat verschrikkelijk.

De onafhankelijkheid van Roemenië is al dood. Maar, hier in Amerika zie ik deze infiltratie, dit verspreiden van leugens, jonge mensen, die ze geloven. En ik heb meer tranen geweend sinds ik in uw rijke Amerika ben dan ik in veertien jaar gevangenschap gestort heb.

Ik was in het huis van een Amerikaanse miljonair. Ik had nooit gezien hoe een miljonair er uit ziet. Ik vind, dat hij er net uit ziet als een ander.

Hij nodigde me uit in zijn huis. Het was prachtig. Ik, die in mijn leven nog nooit een fiets had gehad, was nu in een rijk huis en had kokospastei voor me.

Ik begon te wenen. Hij vroeg me: "Waarom schreit u? Ik zei: "Vanwege uw kinderen! Ze spelen hier met speelgoed op de grond. Ik had een ogenblik een visioen dat ze op hun voetzolen zullen geslagen worden, zoals mij gebeurd is, als u uzelf niet zult verweren tegen deze vreselijke leugen van het communisme." Ik heb u feiten gegeven. En weer roep ik leiders van de communistische partij en kerkleiders op, die zeggen dat daar godsdienstvrijheid is; laten ze komen en deze mijn documenten tegenspreken. Laten ze voor de televisie komen, waar ze ook willen. Ik zal komen debatteren, en ze moeten maar bewijzen, dat deze documenten niet waar zijn. Ze kunnen niet worden tegengesproken.

(Op dit punt verliet Mr. Clawson het vertrek waar de hearing plaats vond.)

Smith: Dominee Wurmbrand, het nieuwe ontwerpprogramma van de communistische partij U.S.A., gepubliceerd in 1966, geeft de volgende verklaring: "Volle gewetens- en godsdienstvrijheid wordt in een socialistische Verenigde Staten gegarandeerd."

Hebt u enige kennis van feiten aangaande de waarheid of de onwaarheid van deze verklaring?

Wurmbrand: Allereerst dit, waar ook de communisten in de oppositie waren, hebben ze dit altijd gezegd.

Lenin heeft de verdediging van de protestantse sektariërs in Rusland op zich genomen, totdat hij aan de macht kwam.

In Roemenië hebben ze dit ook gedaan.

Nu, als ze dit overal gedaan hebben en dan als ze aan de macht kwamen, de christenen verdrukten, betekent dit niet dat de Amerikaanse communisten dit ook zullen doen. Maar we willen van hen een bewijs van oprechtheid.

Zijn ze tegen de vervolging? En de geestelijken, die volhouden, dat er in Rusland vrijheid is, zijn ze in oprechtheid tegen de vervolging?

Dan zou ik ze iets willen voorstellen. Ik heb eens mensen zien demonstreren met borden voor het Witte Huis. Ik ging erheen en vertelde hun mijn geschiedenis, en ik zei:

"Als u iets tegen Johnson hebt, ik ben niet voor hem en ik ben niet tegen hem — ik heb niets te maken met uw Amerikaanse politiek. Maar u bent geestelijken en u bent christenen. Kom en ga met mij demonstreren bij de Sovjet ambassade."

Ze moeten het bewijs leveren. Ze moeten bewijzen, dat ze tegen geloofsvervolging zijn en

een standpunt innemen tegenover de Sovjetregering, tegen de Chinese regering, tegen de Roemeense regering.

En ze zouden moeten zeggen: "We zijn tegen u. We zijn uw vijanden, omdat u de christenen vervolgt, en we verklaren hier openlijk, dat we de christenen liefhebben en met hen willen samenspreken en vriendschap onderhouden. Zij, die onze vrienden vervolgen, zijn onze kameraden niet. Er uit met jullie!

Als ze dit zeggen tot Kosygin en de rest, dan zal ik ze geloven, dan is er inderdaad een verandering van standpunt gekomen.

Indien niet, dan hecht ik geen waarde aan hun verklaringen.

Smith: Weet u van mensen, die kort geleden in Roemenië gearresteerd zijn om hun geloof?

Wurmbrand: O ja, ik kan u de namen geven: Ghelbegeanu, Alexandru, Gabrielscu, Balautza, Janos, Irina, Istvan, en vele anderen.

Smith: Wat waren de beschuldigingen?

Wurmbrand: De laatsten werden ongeveer twee maanden geleden gearresteerd.

Smith: Zijn "deze mensen in de gevangenis? Wurmbrand: Ja, velen van hen zijn nu in de gevangenis. We weten het juiste aantal niet. Maar men houdt er rekening mee, dat er zo'n twee honderd Grieks-katholieke priesters in de gevangenis zijn. En ook velen van andere godsdiensten.

Smith: Van welke aard waren de beschuldigingen, die tegen hen werden ingebracht?

Wurmbrand: Er is een verschil tussen Roemenië en Rusland. In Rusland erkennen de communisten dat het wegens godsdienstige motieven is. Bij ons zeggen ze dat zelden. Het werkelijke motief is het onderwijzen van kinderen en jonge mensen aangaande Christus.

Maar de beschuldigingen die voor het gerecht worden ingebracht zijn soms "diefstal", wat dan hieruit bestaat.

Bij ons zijn de financiën van de kerk onder controle van de staat. Als er een collecte is geweest, moet u, de predikant, aan de regering opgeven dat op deze zondag de collecte zoveel was.

Het geld gaat naar de nationale bank en u als predikant moogt dit geld alleen gebruiken met goedvinden van de communistische autoriteiten.

Nu staan deze slechts een minimaal inkomen voor predikanten toe. Toen ik Roemenië verliet was mijn salaris 28 dollar per maand. Ik denk, dat het niet veel is, 28 dollar per maand!

Ze laten geen arbeid van liefdadigheid toe. Er bestaat in Rusland en Roemenië geen enkele particuliere liefdadigheidsinstelling. Stel u een regering voor, die een filantropische organisatie verbiedt. Ik en u en hij, we mogen niet iedereen 10 dollar geven en voor enkele kinderen en oude mensen zorgen. U moogt de collecte niet gebruiken voor reparaties aan de kerk, en zo voort.

Dus hebben sommige predikanten gezegd, dat de kerkelijke fondsen aan de kerk behoren, en zonder het aan de communistische regering te vragen hebben ze dit geld voor kerkelijke doeleinden gebruikt. Hierom worden ze als dieven beschouwd.

Anderen zijn in de gevangenis wegens speculatie. Slechts de regering mag handel drijven, maar de regering verkoopt geen Bijbels, verkoopt geen gebedenboeken, verkoopt zulke dingen niet. Dus moet een priester ze verkopen, of een predikant.

Als hij iets verkocht heeft, zeggen ze: we

zetten u niet in de gevangenis wegens de godsdienst, maar u hebt de wet overtreden tegen onwettige handel."

Tegen de katholieke priesters wordt dikwijls de beschuldiging van seksuele misdrijven gebruikt, als er meisjes komen, biechten. Er wordt gelogen, en ze worden gevangen gezet. Kinderen worden beschuldigd van koersopdrijving of contrarevolutionaire activiteiten.

Smith: Dominee Wurmbrand, u noemde een poosje geleden het feit, dat er *een ondergrondse kerk in Roemenië* was —

Wurmbrand: Ja.

Smith: — en in Rusland. Zou u daar wat dieper op in willen gaan en ons vertellen hoe ze naar de kerk gaan, hoe ze hun diensten houden? Wurmbrand: Over de ondergrondse kerk in Rusland heb ik u vele feiten gegeven. In Roemenië zijn er drie hoofdorganisaties van de ondergrondse kerk. Er bestaat een orthodoxe ondergrondse kerk. We hebben een goede verstandhouding met elkaar. Er bestaat een orthodoxe ondergrondse kerk, "Oastea Domnului", wat in het Engels betekent: "Het leger des Heeren." Het is iets als uw Leger des Heils. Het wordt beschouwd als een verboden geheime organisatie.

De communisten zeggen, dat er 300.000 volwassen leden zijn. Toen ze een geheime samenkomst belegden, kwamen er zesduizend boeren. 11 kunt er geen zesduizend arresteren.

De politie kwam en arresteerde alleen enkele leiders. Toen die voor het gerecht kwamen was mijn vrouw er ook. Boeren uit het hele land omringden de rechtszaal. En toen de gevangenen werden binnengebracht, begonnen ze te roepen: "Wij hebben dezelfde overtreding begaan. We geloven net als zij. Arresteer ons ook." U kunt een heel land niet arresteren. Bij ons is niemand op de hand van de communisten. De mensen zijn eerder aan de zijde van Christus. We hebben een tweede, een Baptistische ondergrondse. Zij worden genoemd De ontwaakten. Er bestaat een presbyteriaanse ondergrondse. Ze worden genoemd Bethaniërs, iets als hier uw Christian Endeavor. Ze zijn in de gevangenis geweest en gaan er nog heen.

Eén van de leiders van de Bethaniërs is tot vele jaren gevangenschap veroordeeld voor de volgende misdaad.

Hij preekte op een zondag over een Bijbelvers uit Johannes 21, waarin Jezus zegt: "Werp uw net uit aan de rechterzijde."

De volgende dag kwam er een beambte van de geheime politie, die zei: "Hoe durfde u te zeggen, dat netten aan de rechterzijde moeten worden uitgeworpen, aan de zijde van de imperialisten, en niet aan de linkerzijde?" De dominee ging naar de gevangenis.

Hier zijn vele Unitarische predikanten van de linker vleugel. Bij ons zijn er Unitarische predikanten in de gevangenis. Een Unitarische predikant, een vriend van me, werd in de gevangenis gezet omdat hij op kerstavond preekt, dat toen Jezus een klein kind was, Herodes Hem wilde doden, maar Zijn moeder vluchtte met Hem naar Egypte en daar werd Hij verborgen. De dominee werd voor de rechter gebracht en ze zeiden hem: "U bedoelde ons. U wilt zeggen, dat wij, de communisten, net als Herodes de christenen doodden en dat u hoopt, dat op het laatst Nasser aan uw kant zal gaan staan. Daarom noemde u Egypte."

Niettegenstaande al deze terreur in het communistische kamp verlang ik, nu ik dikwijls in uw kathedraal ben, naar de schoonheden van de ondergrondse kerk achter het ijzeren gordijn. Als we soms in een bos samenkomen, is het uitspansel het gewelf van onze kathedraal. We zijn als de katholieken. We zouden geen godsdiensttoefening willen houden zonder wierook. De bloemengeur is onze wierook. Het vogelgetjilp is ons orgel. Het armoedige pak van een dominee, die onlangs is vrijgelaten uit de gevangenis, glanst aan hem als de gewaden van een priester. En als de avond valt zijn engelen onze koorknappen

en ontsteken als kaarsen de sterren aan de hemel. De ondergrondse kerk is schoon.

Smith: Hoe is de houding van de christenen als ze gearresteerd worden en voor het gerecht gebracht in Rusland en Roemenië?

Wurmbrand: Ik zal u enkele feiten vertellen. Allereerst, weer tot mijn nationale trots, meldt de Sovetskaya Moldavia, die verslag geeft van de Roemeense provincie Bessarabië, dat zeven jongens en drie meisjes gearresteerd zijn wegens het in het openbaar zingen van christelijke liederen.

Ze werden voor het gerecht gebracht en veroordeeld tot vijf en zes jaar gevangenisstraf. Toen ze het vonnis ontvingen, knielden ze neer en zeiden: "God, in Uw handen beveel ik mijn geest!

En het publiek in de rechtszaal — zegt de krant begon hetzelfde lied te zingen, waarvoor dezen gearresteerd waren.

Bij een andere rechtszitting vroeg de rechter aan een christengevangene: "Waarom ga je door je geloof uit te dragen, het is onwetenschappelijk."

Dus antwoordde hij: "Weet u meer van de wetenschap dan Einstein? Einstein heeft zijn naam aan het heelal gegeven, en hij geloofde in God en was godsdienstig, dat is voor mij genoeg."

Een andere rechter kleinerde en bespote de godsdienst op een rechtszitting.

In Moskou waren vijfhonderd Baptisten gearresteerd wegens de demonstratie op 16 mei 1966, en toen de rechter de godsdienst bespottelijk maakte, vroeg een beschuldigde: "Mijnheer de rechter, kunt u me alstublieft een verklaring geven van het volgende?

De mest van een koe is als een pannenkoek. Die van een paard heft een andere vorm. Die van een konijn is als een eitje. Kunt u me dit verschil in mest uitleggen?

De rechter keek hem aan en zei: "Ik weet het niet."

Toen zei de beschuldigde: "U weet niets van mest en u durft te spotten met de Bijbel."

Smith: Er werden vijfhonderd Baptisten gearresteerd in Moskou. In welk jaar was dat?

Wurmbrand: In mei 1966.

Smith: Mei 1966?

Wurmbrand: Een geheim blaadje werd naar het buitenland gesmokkeld. Hier is het geheime blaadje, waarin de Russische Baptisten vertellen wat er gebeurd is. (Laat een gestencild blaadje zien.) Ze zijn op straat geslagen en in gevangenschappen gezet.

Er is ook een demonstratie geweest in Kiev en ook in Rostov aan de Don.

Nu willen de communisten hun 50ste verjaardag van de communistische revolutie vieren. Ze vieren niet hun overwinning. Ze vieren onze overwinning, omdat na vijftig jaar de ondergrondse kerk boven de grond gekomen is. Er zijn demonstraties op straat, en kinderen rukken de rode halsdoek af. Ze belijden Christus met de doop.

Wij hebben de slag gewonnen, niet zij. Zij hebben rubber knuppels. Wij hebben de waarheid., Wij hebben de liefde, en wij hebben God. Smith: En ik begrijp uit wat u zegt, dat de geest van het christendom nog zeer levend is bij het volk, die verdrukking ten spijt.

Wurm brand: O ja, anders was er geen verklaring voor, dat in elke stad de communistische kranten er over spreken.

Niemand geeft om wat kleinigheden. Als het niet zo iets groots was, deze groei van de ondergrondse kerk, zouden ze er niet zo verontrust over zijn.

Smith: Wat voor invloed hebben de gevangeniservaringen van de christenen gehad op hun

geloof?

Wurmbrand: Ik kan van mezelf zowel als van anderen zeggen, dat het ons geloof alleen maar versterkt heeft. Ik zal u een enkel voorbeeld geven.

Fr is bij ons een dominee gearresteerd. Zijn naam was — laten we zeggen — Florescu. Het is een denkbeeldige naam. Ik zeg de echte naam niet. Zelfs onder martelingen heeft hij de geheimen van de ondergrondse kerk niet verraden.

Toen hebben ze zijn zoon gebracht, veertien jaar, oud, trokken zijn kleren uit en begonnen hem te slaan in tegenwoordigheid van de vader. Ik vraag me af of ik het had kunnen dragen.

Ik ben na jaren met deze man in dezelfde cel geweest, en je kon nog het afgrijzen op zijn gezicht zien. En op een gegeven ogenblik kon hij het niet meer verdragen en toen riep hij: "Ik moet alles vertellen! Anders zullen ze je doden!"

En de zoon zei: "Vader, doe me niet de schande aan een verrader, een Judas als ouder te hebben. Pleeg geen verraad."

Toen sloegen en martelden de communisten in vreselijke woede hem nog erger. De vader zei: "Alexander, ik moet alles zeggen. Anders sterf je. En het kind antwoordde: "Vader, als ik sterf zullen mijn laatste woorden zijn: *Jezus en mijn vaderland*. Ik kan voor hen sterven. Maar pleeg geen verraad."

We zijn zoals u weet een achterlijk land. We hebben niet uw techniek. We hebben geen verbrandingen van dienstplichtkaarten. Daar zijn we te achterlijk voor.

Wie bij ons Jezus lief heeft, heeft zijn vaderland ook lief en sterft ervoor. We hebben veel van zulke gevallen gehad. De christenen bij ons zijn als van staal geworden. De diamant is niets anders dan koolstof onder hoge druk. De hoge druk van het communisme heeft christenen in diamanten veranderd.

Smith: Dominee Wurmbrand, met het oog op wat u ons verteld hebt, is vrijstelling van dienstplicht wegens gewetensbezwaren in Rusland geoorloofd?

Wurmbrand: O neen, in geen enkel communistisch land.

Smith: Uw berichten aangaande vervolging van christenen en andere godsdienstige ijveraaars schijnen niet overeen te komen met de berichten, die meegebracht werden door toeristen, die kerkdiensten in Moskou en Leningrad hebben bijgewoond. Zou u daar iets van willen zeggen?

Wurmbrand: Wat er gebeurt? Als u naar Moskou gaat, vindt u er een overvolle Baptistische kerk. En ze komen en zeggen: "Wat een mooie dienst in deze Baptistische kerk." Duizenden Amerikaanse toeristen hebben het gezien, en ik durf beweren dat deze Baptistische kerk in Moskou niet bestaat. Ze hebben allen een hallucinatie gehad. Moskou is een stad met zeven miljoen inwoners. Voor zeven miljoen inwoners bestaat er geen Baptistische kerk. Deze kerk is niet Baptistisch. Ze is Baptistisch, methodistisch, pinkster, mormoons, presbyteriaans, adventist, alles samen. Ze is niet Baptistisch. Voor alle protestanten van een stad van zeven miljoen inwoners is er één kerk.

Waarom bestaat deze ene kerk nu? Ik sta verbaasd, dat de Amerikanen door één kerk worden bedrogen. Ik ben in een gemeente geweest toen daar een groot prediker voorging, die dia's van deze kerk liet zien en de vrijheden daar uitlegde. Ik ben niet erg welgemanierd, dus stond ik onder de preek op en zei: "Laat mij alstublieft de dia zien van de tweede Baptistische kerk in Moskou." Dat kon hij natuurlijk niet.

"Laat me alstublieft de dia zien van de zondagsschool voor kinderen in deze ene Baptistische kerk! Laat me alstublieft zien hoe de jeugd in deze kerk samenkomt! In iedere

kerk van de wereld is er een tafel waar je een Bijbel of iets dergelijks kunt kopen. Laat me alstublieft zo'n tafel in deze kerk zien!

Ziet u niet, dat dit een kerk is om u te misleiden? Net zo bestaat er één katholieke kerk. Er zijn een paar orthodoxe kerken, en zo voort. Ze zijn er alleen om te misleiden. Er is in werkelijkheid niets. De echtste kerk is de ondergrondse kerk. De officiële kerk kan niet voldoen aan de religieuze behoeften van het volk.

Ik heb de Russen hartelijk lief en ik vind het heel erg wanneer de mensen kwaad spreken van de Russen. Het zijn nooit de Russen, het zijn de Bolsjewieken, die de Russen onderdrukken. De Russen zijn ten diepste godsdienstig gebleven.

Smith: Onlangs heeft een zeer beroemd prediker uit dit land een goed bezochte godsdienstoefening in Joegoslavië bijgewoond. Blijkt uit dit feit niet, dat er godsdienstvrijheid bestaat in Joegoslavië? Wat zou u daar voor toelichting op willen geven?

Wurmbrand: Dat hangt er van af wat hij verkondigt. Het Evangelie heeft twee kanten. De ene kant is het uitroepen van het Koninkrijk Gods, en de andere is de veroordeling van de zonde. Nu zou Herodes Johannes de Doper niet hebben onthoofd omdat hij zei: "Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen." Hij onthoofdde hem toen hij zei: "Gij, Herodes, zijt slecht." Jezus werd niet gekruisigd om de Bergrede. Hij werd gekruisigd omdat Hij zei: "Wee u, gij huichelachtige farizeeërs." Maar niet één roaanse prediker, die naar een communistisch land ging, heeft het communisme openlijk veroordeeld. Hij mag dan over Jezus de schoonste dingen in de wereld hebben gezegd, ik heb hun preken beluisterd. Niemand van hen is gekomen om te zeggen: "Het communisme is misdadig. U hebt de misdaad begaan miljoenen van mijn broeders te doden, ik sta aan de zijde van de martelaars en tegenover de onderdrukkers, ik ben voor godsdienstvrijheid."

Dat hadden ze moeten zeggen, en: "Ik protesteer tegen de misdaad, dat u de kinderen en de jeugd vergiftigt met het atheïsme."

Als hij dat gezegd had, zou hij na vijf minuten het land uit zijn gezet. Dat is één.

Dus geloof ik, dat predikers, die erheen gaan zonder deze waarheid te zeggen, niet trouw zijn 'aan Christus. Christus zou dit zeggen als Hij naar Joegoslavië of Polen of Roemenië of Rusland zou gaan, zoals Hij het gezegd heeft in Jeruzalem, tweeduizend jaar geleden. Er komen ook zelden getrouwe Amerikaanse predikers. Ik kan u één naam noemen. Een Amerikaan, Dr. Starmer, hoofd van de Baptistische zending in Italië, kwam naar Boekarest. Ik was er ook. Hij is vroeger hoofd geweest van het Baptistisch seminarie in Boekarest, dus verstónd hij Roemeens. Hij kon het niet spreken, maar hij verstond alles. En nu kwam hij er preken. Een Roemeens Baptist, bekend als een aartsverrader, een verkapte communist, vertaalde hem. Starmer predikte de waarheid en Popa vertaalde wat hem aanstond. Starmer verstond Roemeens en er was een publieke scène. Hij keerde zich naar zijn vertaler en protesteerde: "Ik heb dat niet gezegd. U hebt verkeerd vertaald." Maar hij kon niets anders doen, en dus ging het door als een klucht. Zo gebeurt het in alle communistische landen.

Ik betwist dat iedereen kan gaan naar één of ander communistisch land, zelfs naar Polen, dat het beste is, en daar de volle christelijke waarheid zeggen, die altijd •insluit de veroordeling van het communisme, van zijn atheïsme, van zijn terreur, en dat hij vrij is om te preken en juist vertaald wordt. Wat u kunt prediken is een verwaterd Evangelie, waarin u enkele aardige dingen kunt zeggen.

Smith: Voordat de communisten aan de macht kwamen in Roemenië, waren er toen mensen, die voorzagen wat er zou gebeuren met de godsdienst onder de communisten en die daartegen waarschuwden?

Wurmbrand: O ja, we hebben belangrijke figuren gehad. We hadden in de orthodoxe kerk metropoliet Gurie, de metropoliet van Bessarabië, die een zeer actief anti-communistisch strijder was. Hij eindigde zoals zoveel Amerikaanse anti-communisten eindigen. Hij werd bezwakt. Hij was een man, die alleen dacht aan God en vaderland. En hij werd belasterd te hebben gestolen. Hij had een geweldige administratie met honderden kantoorbedienden en hij bracht zijn tijd door met bidden en preken in plaats van boeken te controleren. Dus maakten ze hem gewoon af. Alle christenen in Rusland wisten, dat hij eerlijk was. Ik zou u veel van zulke feiten kunnen vertellen. Laster is één van de grote wapens van het communisme. Ik ben benieuwd wat ze van mij zullen zeggen, maar ze zullen zeker iets uitvinden om me te belasteren. Zij zullen daarvoor wel één of ander werktuig vinden in de kerk. Toen ik had getuigd voor de senaat, schreef de volgende dag de Roemeense communistische krant over mij: "O, Wurmbrand, wat is hij? Hij heeft een Duitse naam. Dus heeft hij zeker in de gevangenis gezeten als nazi. En toen hij sprak over het vaderland, zei hij met een Duits aksent: "Vaterland", dus is een Duitser en heeft hij in de gevangenis gezeten omdat hij nazi was." Toen heb ik ze een brief geschreven: "Excuseer me alstublieft, maar ik ben een Jood. Dus als ik nazi had willen worden, zou Hitler me in geen geval hebben geaccepteerd." En de hele zaak was afgedaan. Maar ze zullen iets anders vinden, dat ik een overspeler ben, of een dief, een verrader, een inbreker, een moordenaar. Iets zullen ze vinden, en de mensen zullen het geloven.

Smith: Hebt u ook informatie uit de tijd voorafgaand aan de communistische regering over uw land, of er ook communistische infiltratie was in Roemeense kerken?

Wurmbrand: Ik ben heel dankbaar dat u deze vraag stelt, en ik zal u feiten geven. Ik heb hier onder het gehoor verschillende Roemeense vrienden en belangrijke figuren. Ik heb hier Dr. Brutus Coste, die misschien Eerste Minister van Roemenië zou zijn, als Roemenië vrij was, en hij kan de feiten bevestigen, die door mij genoemd zijn, zowel als mijn rol in Roemenië.

Professor Constantinescu Iashi was één van de meest bekende theologische professoren van Roemenië. Toen de communisten aan de macht kwamen werd hij de communistische minister van Cultuur, lid van de communistische regering. De mensen wreven zich de ogen uit en vroegen: "Wat? U hebt duizenden priesters klaargemaakt voor de dienst. Hoe kan dat?"

Hij antwoordde: "Ik ben door de communistische partij naar het theologisch seminarie gestuurd!"

Bende, secretaris van het protestantse seminarie in Cleef in de kapitalistische tijd, zegt dat hij daar door de partij heen is gezonden om de studenten klaar te maken in de radicale zin. Toen de communisten aan de macht kwamen in Roemenië kwamen orthodoxe priesters als Riosheanu, Patrashcoiu en anderen meteen te voorschijn, gekleed als kolonels van de geheime politie en arresteerden en sloegen hun gemeenteleden. Toen de gemeenteleden hun vroegen: "Maar hoe is dat mogelijk? Dit is een nachtmerrie. U bent mijn priester geweest, ik heb u de hand gekust, ik heb de sacramenten van u ontvangen", antwoordden ze: "Jullie onnozele halzen, jullie idioten, de communistische partij heeft ons in de kerk gezonden."

We hebben stellig infiltratie gehad. Ik heb u namen gegeven, en we hadden ze niet alleen

in de kerk, maar ook bij onze burgerlijke autoriteiten.

We hadden geen F.B.I. (geheime dienst), maar we hadden een minister van Binnenlandse Zaken, zoiets als Hoover bij u. Zijn naam was Ghelmegeanu.

Toen de communisten aan de macht kwamen werd iedere politiemann uit de anti-communistische dagen in de gevangenis gezet en gemarteld. Hij, die hoofd van de politie was geweest, werd een vooraanstaand man bij de communisten. En ze zeiden: "Hij is allang één van ons."

Ze gebruiken inderdaad deze infiltratie. Nu ben ik niet geïnteresseerd in politiek, maar ik verbaas me over de kerken. Jezus heeft zo duidelijk gezegd: "Wacht u voor de wolven in schaapsklederen." En nu heb ik de kerkelijke leiders gevraagd: "U bent mijn leider, ik ben een heel kleine en onbetekenende dominee. Er is ten onrechte een stralenkrans om mijn hoofd gezet enkel omdat ik veertien jaar gevangen ben geweest. Maar ik weet, dat ik heel onbetekenend ben, en ik ben maar een christen beneden het gemiddelde. U bent een kerkleider. Zeg me, waarvoor moet ik me wachten? Wie zijn deze wolven in schaapsklederen?"

Ze konden het me niet vertellen. Dit zijn communisten, en communistische trawanten, die in filtreren in de kerk en overal, en speciaal het geloof van de jeugd verwoesten. \

Mijn zoon, die nu psychologie student in Californië is, is bang voor wat hij ziet. Hij kwam van een anti-communistische universiteit in Boekarest. Ik noem dat zo omdat alle studenten in Roemenië anti-communisten zijn. En hier hoort hij de loftuitingen op het communisme op de universiteit van Californië in Los Angeles. Elke maand worden er vier Sovjet films vertoond, die worden bijgewoond door de studenten. In Boekarest worden Sovjet films geboycot. Niemand gaat ze zien.

De Amerikanen staan de handel met Rood China niet toe. Maar hoe komen de boeken van Mao tse Tung, waarop geschreven staat: "gedrukt in Peking" in Amerika? Ze worden verkocht aan de universiteit van Californië voor een dollar per stuk. En de studenten kopen ze. Hoe komen ze hier? Ziet de politie het niet?

Toen heeft mijn zoon een brief geschreven naar Reagan — mijn zoon is erg jong — hij zei daarin: "Mr. Reagan, ik ben de zoon van een man, die veertien jaar in communistische gevangnissen heeft gezeten, en ik dacht, omdat u ook misschien wel heel spoedig in een communistische gevangenis zult komen, u iets te vertellen hoe een communistische gevangenis is, en ik zal u zeggen waarom u in een communistische gevangenis zult komen. Als u wilt toestaan, dat de jeugd wordt opgevoed zoals dat hier gebeurt, met zulke films, met de boeken van Mao tse Tung, en opschrift o de muren: "Amerikaanse moordenaars" en deze dingen, dan zullen ze zeker communist worden."

En de beste Reagan, of iemand uit zijn naam, antwoordde met een mooie brief aan mijn zoon, waarin hij hem bedankte, en hij zegt: "Ik weet al deze dingen. En ik probeer zelf wat het beste is ertegen te doen." Ik citeer uit het hoofd.

Er gebeuren hier vreselijke dingen. Amerika is nu mijn tweede vaderland.

Allereerst, iedereen, die de vrijheid liefheeft, heeft twee vaderlanden, zijn eigen en Amerika, omdat als Amerika valt er voor niemand in de wereld hoop is op vrijheid.

Ten tweede, Amerika is nu mijn tehuis. En ik moet zeggen, dat mijn hart bloedt om Amerika. Mijn hart bloedt als ik deze lauwheid zie tegenover de communistische dreiging.

Smith: Hebben de communisten in uw land tot rassenhaat aangezet?

Wurmbrand: O ja zeker. De communistische partij van Roemenië had in haar programma het recht tot zelfbeschikking van elke provincie. We hebben in Roemenië veel nationale

minderheden. We hebben de Hongaren, Bulgaren en Turken. We hebben in Bessarabië Russen en Ukraners. Maar we waren gevormd tot één staat, één volk. Ze zeiden tot de Transylvaniërs: jullie moesten je afscheiden van Roemenië, en jullie, Bessarabiërs, moesten je afscheiden, en tot anderen hetzelfde. En ze hebben opstanden georganiseerd. Bijvoorbeeld in Bessarabië hebben ze partij getrokken van enkele gerechtvaardigde grieven, die er altijd zijn, en deze haat aangewakkerd. Ze hebben een bloedige opstand georganiseerd in Tatar Bunar. Sommigen van de nationale minderheden geloofden hen. De communisten kwamen aan de macht. Toen gebeurde er iets heel interessants. Ik was in de gevangenis van Tirgul-Ocna, en de kommandant van de gevangenis zei tegen me: "Kijk nu eens, Mr. Wurmbrand, u hebt geleden van de nazi's. De nazi's waren zo slecht en hebben de Joden vervolgd. Zo zijn wij niet. Kijk maar eens rond in de gevangenis. Er zijn in de gevangenis Roemenen, Hongaren, Russen, Joden, we stoppen iedereen in de gevangenis. We maken geen onderscheid."

Hier in Amerika moogt u rassenonlusten hebben, opstanden en onderscheid. Als de communisten aan de macht komen zullen Mr. Brown en Mr. Carmichael en hun blanke tegenstanders en de strijders voor burgerrechten samen zijn in dezelfde gevangenis. Daar zal een volledige integratie zijn, dat beloof ik u. Er zal geen "black power", of "white power" zijn. Er zal dictatorschap zijn over zwart en blank.

Smith: Worden er tegenwoordig ook Amerikaanse burgers door geweld in Roemenië vastgehouden?

Wurmbrand: Ja. Naar mijn berichtgeving worden zoiets als veertig tot vijftig Amerikaanse burgers verhinderd Roemenië te verlaten. Ik heb de namen opgegeven aan het Staatsdepartement door senatoren en leden van het congres. Ik heb ook het antwoord ontvangen. Door het staatsdepartement en door de Amerikaanse ambassade in Boekarest zijn er pogingen gedaan tot tussenkomst om ze toe té staan het land te verlaten. Vraag u maar eens af waarom zij niet mochten weggaan toen ik het wel mocht, hoewel ik niet de Amerikaanse staat achter me had.

Smith: Waarom worden zij vastgehouden? Wurm brand: Waarom zij worden vastgehouden? Ik kan u zeggen wat ze in mijn geval wilden en in het geval van de Joden, die ze verkocht hebben. Ze willen geld. Het is algemeen bekend, dat ze slavenhandel bedreven hebben met Joden. Het was Cornelius Manescu, die het geld aannam, een Joodse communist, maar een anti-semiet, een verrader van zijn eigen ras. Hij is onze Roemeense minister van Buitenlandse Zaken. Deze slavenhandelaar zal met de steun van de U.S.K. president zijn van de volgende vergadering van de organisatie der Verenigde Naties.

Smith: U bedoelt, dat ze deze mensen vasthouden voor rantsoen?

Wurmbrand: Wat er aan voorafging met de Joden doet me dat wel geloven.

En wat me nu zeer verwondert is, dat Amerikanen nu een staalfabriek aan Roemenië verkopen, naar ik lees, ik kon het niet controleren, en dat u Roemenië ook verrijkt uranium geeft. U helpt Fiat hier een autofabriek te bouwen.

Als de Amerikanen nu zouden zeggen: "Ik geef u een staalfabriek, ik geef u iets, u geeft me ook iets. U hebt de staalfabriek hard nodig. Geef mij mijn vijftig burgers." Dan zouden ze die onmiddellijk hebben.

Met een gangster kunt u op geen andere manier spreken. U zou de Amerikaanse burgers heel gemakkelijk krijgen als deze voorwaarde gesteld werd. Ik heb bruggen zien bouwen. Ik heb met de ingenieurs gesproken. Bruggen worden altijd vanaf twee kanten gebouwd. U

kunt een brug niet bouwen vanaf één kant. Ik houd door geweld uw burgers hier en u bouwt een brug naar me en geeft me geld. Ik spreek nooit over politiek. Maar ik moet een vraag stellen. Ik hoor dat Roemenië een autofabriek krijgt en Rusland ook. Communistische landen krijgen leningen en veel goederen. Dezelfde landen zeggen, dat ze Noord-Vietnam steunen tegen de Amerikanen. Het loopt er op uit, dat Amerikaanse jongens gedood worden door Amerikaanse dollars. Dat is mijn indruk. Maar ik spreek me niet uit over politiek. Ik dacht er toevallig aan.

Smith: Worden deze mensen beschuldigd van één of andere misdaad of zegt men hun waarom ze vastgehouden worden?

Wurmbrand: Neen, het zijn als Amerikaan geboren burgers. Ze wonen allang in Roemenië en Roemenië erkent hun Amerikaans burgerschap niet, hoewel ze Amerikanen zijn net als u.

Smith: Twee van de voornaamste, die het gesprek hebben voorgesteld tussen communisten en christenen zijn Jozef Hromatka van Tsjechoslowakije en Roger Garaudi van Frankrijk, die we vroeger al genoemd hebben.

Wurmbrand: Ja.

Smith: Deze beide mannen zijn onlangs in de Verenigde Staten geweest om lezingen te houden aan vele universiteiten over de voordelen en de noodzakelijkheid van een dialoog tussen communisten en christenen. Wat is uw mening over hun activiteiten hieromtrent? Is het misleidend?

Wurmbrand: Ik heb mezelf beloofd, dat ik bij mijn getuigenis geen meningen zou geven, maar enkel feiten. Op de 10e juli was er een samenkomst van de Lutherse kerk, de Missouri synode. Die werd bijgewoond door Dr. Mihalko, voorzitter van de kommissie van Eredienst en Geestelijk Leven van de Lutherse wereldfederatie. Hij is een Tsjechoslowaak. Hij verklaarde vooraf in een dialoog: "Het socialisme vertegenwoordigt hoge zedelijke waarden en streeft eerlijk humane doeleinden na. Het socialisme heeft de kerk niet geliquideerd en die niet vervolgd."

En toen weer: "Het heeft de kerk niet misbruikt voor zijn doeleinden."

Mihalko beweerde dat het socialisme de kerk niet vervolgd had. Dan zijn Kosygin en Brezhnev leugenaars, omdat zij in de Sovjet pers zeggen: "We vervolgen de kerk." Ze zeggen: "Wij hebben de atheïstische school van de onverzoenlijken geschapen." Ze zeggen: "We hebben kinderen weggenomen van hun moeders enkel omdat ze christenen zijn."

En Mihalko, Hromatka en Nikodim komen ons hier vertellen, dat er geen vervolging is. Niemiiller is hier geweest, de vice-voorzitter van de Wereldraad van Kerken. Ik was toevallig in Noorwegen tegelijkertijd met hem. Hij kwam naar Noorwegen en had een rooster van preekbeurten. Op de eerste dag zei hij in een interview, dat het communisme geen martelaars meer gemaakt had sinds 1920. Ik antwoordde in de pers en vroeg Niemiiller: "Hebt u ooit gehoord van kardinaal Mindszenty? Werd hij gearresteerd voor of na 1920? Hebt u ooit gehoord van kardinaal Beran? Hebt u niet gehoord van Oost-Duitse protestantse predikanten, predikanten uit uw vaderland, die gearresteerd zijn na 1920? Waarom liegt u?" Toen belde de krant hem op en zei: "U hebt onze kolommen tot uw beschikking om Wurmbrand te antwoorden." Hij zei: "Ik heb geen tijd." En hoewel hij een programma had van preekbeurten in Noorwegen, ging hij er doodgewoon vandoor.

Ze hebben geen antwoord. De feiten kunnen niet worden weerlegd. Over mij kunnen ze zeggen wat ze willen. Ik antwoord ze nooit. Ik erken vooruit, dat ze misschien wel betere mensen zijn dan ik. Maar hun "feiten" zijn leugens. Hromatka ging Mikoyan opzoeken. Nu

wordt er gewoonlijk gezegd, dat Stalin misdaden heeft bedreven. Wie zijn zijn beulen geweest? Mikoyan is de rechterhand geweest van Stalin en Chroetsjew en Brezhnev en Kosygin. Nu hebt u voor u Mikoyan of Podgorny, en u bent een christen. Ik zou ook praten met Mikoyan en ik zou hun zeggen berouw te hebben van hun misdaden en christen te worden, maar ze glimlachten alleen maar tegen elkaar, wensten elkaar geluk met de vrede, en zo verder.

Ik kan niet erkennen, dat de Hromadka's christenen zijn. Ik kan ze niet aanvaarden. Moge God ze vergeven. Moge God ze erkennen als christenen; ik kan iemand niet erkennen, die het bloed van martelaren met voeten getreden heeft.

Smith: Dominee Wurmbrand, hebt u inlichtingen over de houding van Russische en Roemeense immigranten in dit land ten opzichte van de geloofsvervolgeling van de communisten in hun eigen landen?

Wurmbrand: Wel, de meeste immigranten zijn zeker patriotten en ze hebben hun geboorteland lief en ze hebben de christelijke levensbeschouwing. Er zijn sommigen, die proberen het op een akkoordje te gooien met de communistische regering. Die hebben heel interessante ervaringen.

Ik heb hier een verklaring, die ik in het dossier zal doen van een Roemeen, Theodarescu van Detroit. Hij zegt in zijn verklaring: "Ik werd aangetrokken door wat nu verteld werd, dat alles milder geworden was en zo voort, dus wilde ik teruggaan naar Roemenië en ik meldde me bij de Roemeense ambassade. De Roemeense ambassade zei: "O, als u terug wilt gaan is dat best, maar eerst moet u ons uw betrouwbaarheid bewijzen. En u moet het bewijzen op drie manieren.

Allereerst, ga naar München en probeer uit te vinden wie de Roemenen zijn, die inlichtingen geven aan Radio Vrije Europa. Ten tweede moet u naar Joegoslavië gaan en er achter zien te komen welke Roemeense groepen anti-communistische lektuur verspreiden. U moet John Chirila vinden, een anti-communist, die in 1955 het gezantschap in Bern heeft aangevallen, en u moet hem óf ontvoeren, óf doden, en dan zullen we u accepteren."

Welke Rus of Roemeen ook contact opneemt met communistische consulaten, hij doet dezelfde ervaring op. Ik ben met verschillende gerepatrieerde emigranten in de gevangenis geweest. Ik herinner me er één, kolonel Baiulescu, die emigrant geweest is en die de verhalen over het milder worden geloofd had. Hij kwam naar Roemenië terug. Ik zweer voor God, dat ik u de feiten precies zo vertel als ze gebeurd zijn. Hij is majoor geweest in het koninklijke leger. Toen hij terugkwam, gaven ze hem het kolonelsuniform, ze fotografeerden hem zo en plaatsten de foto in de Roemeense krant. Toen stuurden ze hem van plaats tot plaats om lezingen te houden, hoe slecht het is in het Westen en hoe gelukkig hij is, dat hij nu terug is in een communistisch land. En nadat hij al deze lezingen had gehouden kreeg hij twintig jaar gevangenisstraf.

Tuck: Het Huis van Volksvertegenwoordigers is nu in zitting en we zullen dit verhoor tamelijk vlug moeten beëindigen.

Ik begrijp dat u waarschijnlijk een eindconclusie hebt, die u zou willen geven.

Wurmbrand: Ja, een eindconclusie van maar enkele minuten. Ik heb nog veel meer feiten over de vervolging in Wit Rusland, in Litouwen. In Albanië hebben ze alle kerken gesloten. In Rood China bestaat geen enkele kerk. In Cuba nemen ze de geëxecuteerden eerst bloed af, en zo verder, maar ik zal al deze dingen achterwege laten. Ik wil alleen één laatste verklaring afleggen.

Ik weet, dat de Russen heftig zullen reageren op wat ik vandaag gedaan heb. Ze hebben me bedreigd voor ik Roemenië verliet en ze hebben hun vrienden hier, ze hebben hun vrienden zelfs in de kerken. Ze zullen veel slechte dingen over me zeggen. Ik erken van tevoren dat al het kwaad dat ze van me zeggen waar is.

Ik wil me niet als eigengerechtigd voordoen. Ik ben geen beter mens dan de communisten. Ik ben van jongs af een anarchistisch element geweest. Ik ben opgevoed zonder enige godsdienst en tot op de leeftijd van zeven en twintig jaar haatte ik allen, die de communisten ook haten. Ik bewonderde Lenin en Marx juist om dat ene, dat ze atheïst waren, en ik zou met blijdschap voor het atheïsme geleden hebben. Maar ik haatte de communisten ook. Ik haatte iedereen. Ik heb een bittere jeugd gehad, en daardoor is dit veroorzaakt. Zodat iedereen over me kan zeggen wat hij wil en dat zal waar zijn. Alleen heeft het bloed van Christus mijn zonden afgewassen en me genezen van mijn haat, er liefde voor in de plaats gegeven, zelfs voor de communisten als mensen. Sinds ik een christen ben, ben ik een zeer zwak christen geweest. Ik heb ook vele zonden van christelijke aard bedreven. Ik ben nog geen heilige geworden. Dus kunnen ze me aanvallen, en ik zal nooit op enige persoonlijke aanval antwoorden, maar zal altijd zeggen: U hebt minder zonden van me verteld dan ik in werkelijkheid bedreven heb."

Maar niemand ter wereld kan ontkennen wat ik gezegd heb over de vervolging van christenen en Joden, die vandaag plaatsvinden. Niemand ter wereld! Ze kunnen van Wurmbrand zeggen wat ze willen. Ik zal ze zelfs niet antwoorden. Mijn antwoord is deze feiten. Ik antwoord met het bloed van de martelaren dat roept als het bloed van Abel. God zal vragen aan de kerkleiders, die schipperen met het communisme: "Kain, waar is Abel, uw broeder?" De feiten, die ik u gegeven heb, kunnen niet tegengesproken worden.

Laten de leden van de communistische partij, laten de geestelijken, die geloven dat er vrijheid is in het Sovjet kamp, laten ze me schrijven, en ik zal ze nog meer feiten geven.

Ik heb nu een boek uitgegeven: "***De ondergrondse kerk, gemarteld voor Christus.***"

Een tweede boek, ***Brieven van Wurmbrand***, zal volgende week verschijnen.

Een boek, uitgegeven door Coward MacCarns, ***Christus in communistische gevangenis***, zal ook spoedig het licht zien en zal nieuwe feiten geven.

Ik daag iedere politieke leider uit, die zegt dat het communisme is verzacht en soepeler geworden, deze feiten van '66 en '67 tegen te spreken, die ik gebracht heb.

Nog een enkele minuut.

Ik beweer, dat de vervolging in het communistische kamp nooit zo erg geweest is als nu. Twee derde van het communistische kamp is Rood China. Nooit in de hele geschiedenis van het communisme zijn predikanten levend begraven zoals het nu in Ten Sheen gebeurd is. Nooit, in de geschiedenis van het communisme zijn alle kerken van een land gesloten geworden zoals nu gebeurd is in Rood China en in Albanië.

Ik ben hier niet gekomen om met u te spreken over Bulgarije en Polen en zo voort. Het communisme regeert over een derde van de wereld. Ik heb met u gesproken over het lijden van een derde van de wereld. Een derde van de wereld zou moeten zijn een derde van uw godsdienstoefeningen, een derde van uw gebeden, een derde van uw giften, een derde van uw aangelegenheden, een derde van uw preken.

Veroorloof me u te vertellen, dat ik in communistische gevangenis gevangenen heb gezien met kettingen van vijftig pond aan hun voeten, die baden voor Amerika en zijn kerken. Elke nacht hebben we gebeden en nu ga ik van kerk tot kerk in Amerika en ik hoor zelden zelfs een gebed voor hen, die kettingen van vijftig pond aan hun voeten hebben, ze worden zelfs niet genoemd, terwijl ze vechten voor God, voor de vrijheid, en voor het

behoud van Amerika ook. En daarom doe ik een beroep op alle kerken van gewone kerkleden tot leiders, ik doe een beroep op vaderlandslievende organisaties deze feiten te publiceren, en alle andere feiten, die ze kunnen vinden in mijn boeken. Ze kunnen ze eenvoudig krijgen door me te schrijven op Postbus 11, Glendale, Californië 91209.

Ik vraag hun, publieke protestacties te organiseren. Er zijn honderden geestelijken geweest, die geprotesteerd hebben tegen de oorlog in Vietnam, maar tegen het doden van christenen heeft men niet met borden gelopen, niet in het openbaar geprotesteerd. Ik vraag ze dit te organiseren. Ik vraag ze niet ondersteuning te zenden aan de organisatie waartoe ik behoor, maar regel het zo, dat uw kerk gezinnen van christen-martelaars gaat ondersteunen, de ondergrondse kerk gaat helpen met Bijbels. Laat er een gebedscampagne zijn. Geen kerkdienst, waarin de martelaars niet genoemd worden, heeft waarde voor God.

Ik was in de gevangenis het *Onze Vader* vergeten. Ik had verdovende middelen gehad. Mijn geest was verwoest. Ik kon het *Onze Vader* niet bidden. We hadden uw gebeden nodig. De ondergrondse kerk is het enige georganiseerde verzet tegen het communisme en het zou de hulp moeten hebben van de christenen en van de vaderlanders van Amerika.

Ik ben het comité zeer dankbaar omdat het me deze mogelijkheid heeft gegeven om al deze feiten te laten zien. Ik waardeer deze kommissie zeer. Ik vraag me één ding af. Ik heb in Los Angeles en in Washington alle boekwinkels afgezocht om de verslagen van de verhoren van dit comité en ik kon ze in de boekwinkels niet vinden. Maar deze feiten zouden in het groot gepubliceerd moeten worden, en we zouden de handen van de moordenaars van christenen en Joden moeten tegenhouden, omdat ik de christenen liefheb en de Joden liefheb, en ik heb de moordenaars ook lief.

Laat mijn laatste woord zijn over een Jood, de rabbi van Lyubavich. Toen de politieagenten van de communisten een geweer op hem richtten, zeiden ze: "Dit speeldingetje heeft menigeen van mening doen veranderen."

En de rabbi van Lyubavich antwoordde kalmpjes: "Dit speeldingetje kan alleen die man vrees aanjagen, die vele goden heeft, zijn hartstochten, en maar één wereld, deze wereld; maar ik heb slechts één God en twee werelden. Ik kom niet onder de indruk van dit stukje speelgoed."

Ook de christelijke kerk is niet onder de indruk van al de terreur van de communisten. Christus zal overwinnaar zijn, ook in het communistische kamp.

Ik dank u zeer.

God zegene u!

Tuck: We danken u zeer voor uw zeer interessante en leerzame getuigenis. Als voorzitter van het comité zou ik willen zeggen, dat ik wilde dat iedere man en iedere vrouw in Amerika kon horen wat u te zeggen hebt.

Roudebush: Ik sluit me er bij aan en dank de dominee, dat hij voor ons comité is verschenen en zulk een uitstekend getuigenis heeft gegeven. Ik ben verheugd, dat u deze informatie hebt gegeven, zodat we die kunnen drukken en in handen geven van het congres en van het publiek.

Wurmbrand: God zegene u en God zegene Amerika.

Tuck: Het sub-comité zal op reces gaan totdat het weer door de voorzitter wordt samengeroepen.

Slotwoord van de schrijver

INHOUD

In het voorafgaande boek heb ik onweerlegbare bewijzen gegeven over de zware christenvervolging in communistische landen, die vandaag nog voortgaat. Sinds dat verhoor heb ik nieuwe documenten verzameld. Het laatste bericht over de veroordeling van christenen om hun geloof heb ik ontleend aan de, Russische communistische krant "Pravda Vostoka" van 8 mei 1969.

Ten geleide	7
Overzicht	9
Inleiding	19
Slotwoord	102

Voor het zenden van giften voor de ondergrondse kerk en haar arbeid kan men gebruik maken van postrekening 524990 ten name van de Alg. Sekr. ICCC, Frederiksplein 24, Amsterdam, onder vermelding van "De ondergrondse kerk."

Van dezelfde schrijver verscheen:

De ondergrondse kerk, gemarteld om Christus' wil

Wurmbrand brieven

T.z.t. zal verschijnen:

Christus in de communistische gevangenissen.